

Luokanopettajien
aikuiskoulutuksen
opetussuunnitelma
2006-2008

SISÄLLYS

1	LUOKANOPETTAJIEN AIKUISKOULUTUS KOKKOLASSA	3
1.1	Opettajan työn haasteet	3
1.2	Koulutuksen kehittämisen lähtökohdat	3
1.3	Koulutuksen pedagogiset ja didaktiset periaatteet	4
2	KOULUTUKSEN RAKENNE	5
2.1	Kandidaatin ja maisterin tutkintojen tavoitteet, laajuus ja rakenne	5
2.2	Koulutuksessa järjestettävät opinnot	7
2.3	Koulutuksen opintojaksot	8
2.3	Opintokokonaisuuksien arviointi ja arvostelu	9
3	OPINTOJAKSOKUVAUKSET	10
3.1	Kandidaatin tutkinnon opintojaksot	10
3.1.1	Kieli-, viestintä- ja orientoivat opinnot	10
3.1.2	Kasvatustieteen aineopinnot	12
3.1.3	Perusopetuksessa opetettavien aineiden opinnot	12
3.1.4	Sivuaineiden opinnot	19
3.2	Maisterin tutkinnon opintojaksot	21
3.2.1	Kieli-, viestintä- ja orientoivat opinnot	21
3.2.2	Kasvatustieteen syventävät opinnot	22
3.3	Ohjattu opetusharjoittelu	26
4	OPINTOJEN AJOITUSSUUNNITELMA	29

1 Luokanopettajien aikuiskoulutus Kokkolassa

1.1 Opettajan työn haasteet

Opetus- ja kasvatustyö on aina sidoksissa arvoihin ja yhteiskuntaan. Yhteiskunnallisten muutosprosessien myötä myös koululaitokseen ja opettajan työhön liittyy monia muutospaineita. Opettajuuden perustaksi ei riitä pelkästään opetustekninen taitaminen, vaan professionaalisen opettajan tulee kyetä kantamaan eettistä vastuuta paitsi oppilaistaan ja luokastaan, myös koulun, oman ammattinsa ja yhteiskunnan kehittämistä. Opettajankoulutuksen tulee luoda perustaa yhteiskunnan muutosten tarkasteluun ja eettiseen vastuunkantoon.

Opettajan työ on haastava ihmissuhdeammatti. Koulutyön kentältä tulevan palautteen mukaan keskeisimpiä haasteita opettajan työssä ovat: opettajan vuorovaikutus- ja yhteistyötaidot, oppilaantuntemus, lasten erityistarpeiden huomioiminen, yhteistyön edistäminen perheiden, erityisopetuksen ja oppilashuollon kanssa, kollegiaalisuuden ja moniammatillisuuden kehittäminen sekä opettajan työn linjaaminen ja kasvatusnäkömyksen rakentaminen.

Opettajankoulutuksen kriittisimpinä haasteina voidaan pitää sitä, miten vastataan edellä kuvattuihin opettajan työn haasteisiin ja miten tuetaan opettajaksi opiskelevan ammatillista kasvua opettajan vaativaan työhön.

1.2 Koulutuksen kehittämisen lähtökohdat

Vaihtoehtoinen opettajankoulutus aikuisille

Luokanopettajien aikuiskoulutuksen toiminta-ajatuksena on kehittää laaja-alaista opettajankoulutusta joustavissa oppimisympäristöissä. Koulutus on aikuiskoulutusta, jossa elinikäisen oppimisen periaatteiden mukaisesti otetaan huomioon sekä opiskelijan yksilölliset että muuttuvan yhteiskunnan tarpeet. Koulutus on suunnattu avoimen yliopiston väylää hyödyntäville, alaa vaihtaville sekä opetus- ja kasvatusalalla uudelleen suuntautuville.

Ihmisten ammatillinen liikkuvuus on lisääntymässä työelämän muutosten ja yhteiskunnan dynaamisuuden mukana. Sekä yhteiskunnan että yksilöiden kannalta tarvitaan eri koulutusaloille joustavia ja tehokkaita koulutusväyliä. Luokanopettajien aikuiskoulutus on muuntokoulutusta, jota kehitetään Chydenius-instituutin – Kokkolan yliopistokeskuksen aikuiskoulutustrategiassa esitettyjen linjausten mukaisesti.

Opettajien aikuiskoulutuksessa pyritään edistämään jatkuvan koulutuksen toteutumista. Opiskelijoiden hankkima työkokemus ja aikaisemmat opinnot muodostavat tärkeän kulttuurisen pääoman, jota opetuksessa tulee arvostaa ja hyödyntää.

Koulutusta koskevan lainsäädännön uudistuminen ja opettajien kelpoisuusvaatimusten muutokset avaavat mahdollisuuksia yhtenäisen peruskoulun kehittämiseen. Aikuisopiskelijoiden monipuolinen tausta ja lähtökohdat tarjoavat erinomaiset edellytykset laaja-alaisen opettajakelpoisuuden hankkimiseen ja opettajien joustavaan työskentelyyn eri kouluasteilla.

Koulutuksen ja yhteiskunnallisen arkitodellisuuden lähentäminen

Koulutuksessa korostetaan koulun ja opettajan toiminnan yhteiskunnallisten ehtojen tiedostamisen ja arvioinnin merkitystä. Koulua ja oppimista tarkastellaan suhteessa laajempaan kulttuuriseen kontekstiin.

Koulun tulee verkostoitua ympäröivään yhteisöön. Opettaja on yhteistyökumppani ja kanssaoppija oppilaitensa, heidän vanhempiansa ja yhteiskunnan muiden tahojen kanssa. Erityisesti yhteistä keskustelua tarvitaan kasvatuksen ja koulutyön perustana olevista eettisistä periaatteista. Tästä näkökulmasta opettajankoulutuksen haasteena on valmiuksien tarjoaminen yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen ja eettisiä kysymyksiä käsittelevän keskustelukulttuurin herättämiseen.

Opettajankoulutuksen opetussuunnitelman kehittämistyössä otetaan huomioon kulttuurin ja yhteiskunnan muutokset sekä niiden vaikutukset kouluun ja opettajan työhön. Tavoitteena on vahvistaa opiskelijoiden valmiuksia ymmärtää teoreettisesti ja työskennellä käytännössä erilaisten oppilaiden kanssa. Olennaista on, että opiskelija kehittää valmiuksiaan tukea erilaisissa elämänolosuhteissa kasvavien lasten oppimista ja sosiaalista selviytymistä. Koulutuksessa kiinnitetään huomiota ongelmiin, joita opiskelijat kohtaavat koulun arjessa, esim. erilaisen oppilaan kohtaaminen, työrauhakysymykset, koulukiusaaminen ja sosiaalinen syrjäytyminen.

Arvo- ja kasvatustieteellisen ajattelun syventäminen

Luokanopettajien aikuiskoulutuksessa pidetään keskeisenä arvolähtökohtana humanistis-eettistä ihmiskäsitystä, jossa korostetaan inhimillisyyden rakentamista ja luottamusta kasvun mahdollisuuteen. Koulutuksessa pidetään keskeisenä opettajan persoonallisuuden merkitystä opetus- ja kasvatustyössä. Koulutuksessa opettajaksi opiskelevat saavat virikkeitä henkilökohtaisen käyttöteorian rakentamiseen. Tästä näkökulmasta on keskeistä opiskelijoiden ja kouluttajien tieteellisen ja kriittisen ajattelun kehittäminen sekä omaan työhön kohdistuvan tutkivan otteen herättäminen ja vaaliminen. Omien tavoitteiden asettaminen ja itsearviointi tukevat opiskelijaa opettajan työhön kasvamisessa. Omakohtainen kasvatuskäsitys auttaa opettajaa sitoutumaan työhönsä sekä ottamaan huomioon lapsen tarpeet pedagogisen toimintansa perustana.

Opettajankoulutusta on kehitettävä suhteessa yhteiskunnan muutoksiin ja tarpeisiin. Koulua koskevat monet kehittämissajatukset ja pedagogiset ideat ovat usein keskenään kilpailevia ja ristiriitaisia. Ideoiden ja intressien viidakossa on vaikeata linjata ja syvällisesti perustella uudistuksia. Tämän hajanaisuuden voittamiseksi koulutuksessa tehostetaan läpäisyperiaatteella yhteiskunta- ja arvofilosofisten kysymysten pohdintaa ja keskustelua omien kokemusten ja ajankohtaisen tiedon pohjalta. Tämä merkitsee opetuksessa esiin tulevan kulttuuria ja yhteiskuntaa koskevan tiedon integrointia ja syventelyä suhteessa koulun haasteisiin.

1.3 Koulutuksen pedagogiset ja didaktiset periaatteet

Pedagogisina ja didaktisina painoituksina koulutuksessa korostetaan oppimisympäristön avoimuutta ja opiskelijalähtöisyyttä, teorian ja käytännön yhteyttä sekä oppimisen yhteisöllisyyttä.

Opetuksen kehittämisessä kouluttajien ja opiskelijoiden yhteisiä tavoitteita ovat

- opiskelijoiden työ- ja elämäkokemusten hyödyntäminen,
- kriittisen ja rakentavan ammatillisen yhteisöllisyyden kehittäminen,
- opettajan ammatillisen osaamisen laajentaminen ja syventäminen sekä
- koulutuksen ja työelämän yhteyden edistäminen.

Opiskelijalähtöinen ja monimuotoinen oppimisympäristö

Opettajalle on työssään tärkeää tuntee ja hallita monia erilaisia opetus- ja ohjausmenetelmiä. Koulutuksessa tarjotaan niin sisällöllisiä kuin menetelmällisiä vaihtoehtoja opiskelijan oman tavoitteenasettelun pohjalta tapahtuvaan opiskeluun. Oppimistilanteissa sovelletaan mm. tutkivan oppimisen ja ongelmaperusteisen oppimisen ideoita sekä case-työskentelyä. Tyypillisiä oppimistilanteen organisoinnin tapoja ovat mm. ryhmissä työskentely, ryhmä- tai yksilöohjaus, dialogiluennot, erilaiset projektit, työpajat ja seminaarit. Opiskelussa korostetaan aikuisopiskelijan itseohjautuvuutta, reflektointia, ajattelua, sitoutumista ja yhteistyön taitoja.

Luokanopettajien aikuiskoulutuksessa hyödynnetään opiskelijoiden ja henkilökunnan yhteistä verkkoympäristöä. Tavoitteena on verkostopohjaisen oppimisympäristön, oppimateriaalin sekä ohjauskäytäntöjen edel-

leen kehittäminen. Keskeistä on pedagogisesti tarkoituksenmukaisten ja vuorovaikutusta edistävien ohjaus- ja oppimismuotojen kokeilu ja tutkimus.

Koulutuksessa painotetaan teorian ja käytännön yhteyttä

Opettajan työssä onnistuminen ja edistyminen edellyttävät työn kokemuksellisten, älyllisten ja moraalisten ulottuvuuksien tiedostamista ja kykyä kytkeä ne yhteen käytännön opetus- ja kasvatustilanteissa. Suurella osalla opiskelijoista on kokemuseräistä tietoa kasvatuksen ilmiöistä ja ongelmista sekä tarve ratkoa aitoja, työhön liittyviä ongelmia. Oppiminen on sidoksissa siihen toimintaan, kontekstiin ja kulttuuriin, jossa tietoa omaksutaan ja sovelletaan. Aikuinen opiskelija odottaa, että opiskeltavilla asioilla on merkitystä, ne liittyvät käytännön työhön ja auttavat konkreettisesti selviytymään opettajan työssä. Pedagogiset ympäristöt valitaan ja suunnitellaan tiedon tulevaa käyttöä silmällä pitäen.

Opiskelu perustuu keskeisesti kontaktiopetukseen, joskin opiskelijoiden omatoimisen työskentelyn osuus on tuntimääräisesti selvästi tätä suurempi. Koulutuksen keskeiset toteutusmuodot, yksin tai pienryhmissä toteutettavat oppimistehtävät ja opetusharjoittelut, tarjoavat mahdollisuuksia valinnaisuuteen sekä teorian ja käytännön yhteyksien ymmärtämiseen.

Koulutuksessa korostuu yhteisöllisyys

Opettajan näkemyksellisyys ja asiantuntemus kehittyvät olennaisesti dialogin kautta. Aikuisopiskelijat ja opettajat muodostavat pedagogisen yhteisön, jossa keskustelulla ja yhteistoiminnalla erilaisissa ryhmissä on keskeinen asema. Asettamalla omat mielipiteet osaksi yhteistä keskustelua rakennetaan jaettua asiantuntijuutta.

Koko koulutuksen ajan opiskelija kuuluu 3 - 4 hengen pienryhmään, jossa tehdään oppimistehtäviä sekä suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan mm. opetusharjoitteluun liittyviä opetuskokonaisuuksia. Pienryhmissä opiskelijat hyödyntävät ryhmän jokaisen jäsenen osaamista ja elämäkokemusta. Asioiden yhteinen prosessointi on keskeinen voimavara käsiteltävien ilmiöiden kriittisessä tarkastelussa. Opettajaksi opiskelevat, jotka tekevät yhteistyötä opinnoissaan, kehittävät sosiaalisia taitojaan ja kykyään kantaa vastuuta yhteisistä tehtävistä ja toisista ihmisistä.

Koulutuksessa painotetaan laadun arviointia

Koulutuksen laatu ja vaikuttavuus ovat kokonaisvaltaisen arvioinnin kohteena laajasti yhteiskunnan eri koulutusaloilla. Luokanopettajien aikuiskoulutuksen arvioinnin päätehtävänä on opiskelijan ammatillisen kasvun tukeminen sekä tiedon ja ideoiden tuottaminen koulutuksen kehittämiseen. Tavoitteena on edistää kollegiaalista ja yhteisöllistä opetuksen ja oppimisen arviointia ja palauteanalyysia. Arviointi liittyy olennaisesti opetussuunnitelman kehittämiseen. Sitä toteutetaan opintojaksokohtaisesti, opintojaksojen integroitumisen tasolla ja opettajien ja opiskelijoiden itsearviointina. Opiskelijoiden ja opettajien yhteiset keskustelutilaisuudet mahdollistavat reaaliaikaisen opiskelua koskevan kriittisenkin keskustelun ja palautteen koulutuksen kehittämiseksi. Koulutuksen laatua kehitetään jatkuvasti kriittisellä toimintatutkimuksellisella otteella.

2 Koulutuksen rakenne

2.1 Kandidaatin ja maisterin tutkintojen tavoitteet, laajuus ja rakenne

---

Luokanopettajien aikuiskoulutukseen valitaan opiskelijat suorittamaan sekä kasvatustieteen kandidaatin että kasvatustieteen maisterin tutkintoa tai vain maisterin tutkintoa, mikäli kandidaatin tutkinto on aiemmin suoritettu. Luokanopettajan kelpoisuus edellyttää maisterin tutkintoa. Pääaineena on kasvatustiede. Kandidaatin tutkinnon laajuus on 180 opintopistettä ja maisterin tutkinnon 120 opintopistettä.

Kandidaatin tutkinnon tavoitteet

Koulutuksen tulee antaa opiskelijalle:

- tutkintoon kuuluvien pää- ja sivuaineiden tai niihin rinnastettavien kokonaisuuksien taikka koulutusohjelmaan kuuluvien opintojen perusteiden tuntemus sekä edellytykset alan kehityksen seuraamiseen;
- valmiudet tieteelliseen ajatteluun ja tieteellisiin työskentelytapoihin tai taiteellisen työn edellyttämät tiedolliset ja taidolliset valmiudet;
- edellytykset ylempään korkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen ja jatkuvaan oppimiseen;
- edellytykset soveltaa hankkimaansa tietoa työelämässä; sekä
- riittävä viestintä- ja kielitaito.

Maisterin tutkinnon tavoitteet

Koulutuksen tulee antaa opiskelijalle:

- pääaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden hyvä tuntemus ja sivuaineiden perusteiden tuntemus taikka koulutusohjelmaan kuuluvien syventävien opintojen hyvä tuntemus;
- valmiudet tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseen tai edellytykset itsenäiseen ja vaativaan taiteelliseen työhön;
- valmiudet toimia työelämässä oman alansa asiantuntijana ja kehittäjänä;
- valmiudet tieteelliseen tai taiteelliseen jatkokoulutukseen; sekä
- hyvä viestintä- ja kielitaito.

Opettajankoulutuksen tavoitteet

Yliopistoissa järjestettävän opettajankoulutuksen erityisenä tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiudet itsenäiseen toimintaan opettajana, ohjaajana ja kasvattajana.

Kandidaatin tutkinnon (180 op) rakenne

Kieli-, viestintä- ja orientoivat opinnot 20 op

Kasvatustieteen perus- ja aineopinnot 60 op (joista opettajan pedagogisia opintoja 37 op)

Perusopetuksessa opetettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaiset opinnot 60 op

Sivuaineopinnot 25 op

Vapaasti valittavat opinnot 15 op

Maisterin tutkinnon (120 op) rakenne

Kieli-, viestintä- ja orientoivat opinnot 5 op

Kasvatustieteen syventävät opinnot 80 op (joista opettajan pedagogisia opintoja 23 op)

Sivuaineopinnot 25 op

Vapaasti valittavat opinnot 10 op

Maisterin tutkinnon rakenne kasvatustieteen kandidaatin tutkinnon aiemmin suorittaneella

Kieli-, viestintä- ja orientoivat opinnot 5 op

Kasvatustieteen perus- ja aineopintoihin sisältyvät opettajan pedagogiset opinnot 19 op

Kasvatustieteen syventävät opinnot 80 op (joista opettajan pedagogisia opintoja 23 op)

Perusopetuksessa opetettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaiset opinnot 60 op

Suoritettaviin tutkintoihin luetaan hyväksi koulutukseen hyväksytyiltä edellytetyt vähintään 100 opintopisteen laajuiset yliopisto-opinnot. Näihin tulee sisältyä perus- ja aineopinnot kasvatustieteessä (60 op) sekä yhden vähintään 25 opintopisteen laajuisen sivuaineen opinnot.

2.2 Koulutuksessa järjestettävät opinnot

Luokanopettajien aikuiskoulutuksessa järjestetään kaikkiaan 209 opintopisteen laajuiset opinnot seuraavasti:

Kieli-, viestintä- ja orientoivat opinnot	20 op (KK) + 5 op (KM)
Pääaineen, kasvatustieteen, opinnot	19 + 80 op
Perusopetuksessa opettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaiset opinnot	60 op
Sivuaineen opinnot	25 op

Kieli-, viestintä- ja orientoivat opinnot

Kasvatustieteen kandidaatin tutkintoon vaaditaan yhteensä 10 opintopistettä pakollisia kieliopintoja: äidinkielen viestintä 4 op, ruotsin kieli 3 op ja vieras kieli 3 op. Orientoiviin opintoihin sisältyy tieto- ja viestintätekniikan ja tilastotieteen opintoja. Maisterin tutkintoon sisältyvät tutkimusviestinnän ja tiedonhankinnan sekä koulutuksen aikuispedagogisia lähtökohtia tarkastelevat opinnot.

Pääaineen, kasvatustieteen, opinnot

Luokanopettajan koulutus sisältää laajan kirjon opintoja eri tieto-, taito- ja taideaineissa. Kasvatustieteen tehtävänä koulutuksessa on tarjota tieteellistä tietoa, jonka avulla opiskelija voi koota ja syventää näkemystään opetus- ja kasvatustyön luonteesta, pyrkimyksistä ja ongelmista. Tieteen antamien teoreettisten näkökulmien avulla opiskelija yhdistää eri tieto- ja taitoalueita mielekkäiksi kokonaisuuksiksi, joiden varassa opettajan työtä voidaan tehokkaasti toteuttaa ja kehittää.

Tiede antaa välineitä näkökulmien kokoamiseen ja laajentamiseen. Kokoavan aspektin kautta tieteellinen tieto avaa myös mahdollisuuden valintaan ja keskittymiseen tiettyyn alaan tai ongelmakenttään, jonka puitteissa opiskelija voi syventää tietoaan ja näkemystään persoonallisen intressin suuntaamana. Tutkimustoitintaan perehtymällä opiskelija hankkii tärkeitä valmiuksia oman oppimisensa sekä tulevan työnsä tutkivaan ja reflektivaan tarkasteluun ja kehittämiseen.

Pääaineen opintoihin sisällytetään aikaisemmin suoritettuja kasvatustieteen perusopinnot 25 op ja 16 opintopistettä aikaisemmin suoritettuja aineopintoja. Kasvatustieteen opinnot sisältävät opettajan pedagogisen kelpoisuuden tuottavat opettajan pedagogiset opinnot (60 op). Opettajan pedagogiset opinnot koostuvat kasvatustieteen perus-, aine- ja syventävistä opinnoista seuraavasti: luokanopettajakoulutusta edeltävistä kasvatustieteen perus- ja aineopinnoista 18 op sekä koulutuksessa järjestettävistä opettajan pedagogisista opinnoista 42 op (joista kandidaatin tutkintoon sisältyy 19 op ja maisterin tutkintoon 23 op). Jäljempänä olevassa taulukossa opettajan pedagogisiin opintoihin sisältyvät opintojaksot on osoitettu lyhenteellä PO.

Opetusharjoittelu on kaikkiaan 28 opintopisteen laajuinen. Kandidaatin tutkinnossa opetusharjoittelu jakaantuu opinto- ja pedagogiseen harjoitteluun. Maisterin tutkintoon sisältyvät valinnainen harjoittelu, erityiskasvatuksen harjoittelu ja syventävä harjoittelu.

Perusopetuksessa opettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaiset opinnot

Perusopetuksessa opettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien tavoitteena on, että opiskelija hankkii valmiuksia oppilaille merkityksellisten kokonaisuuksien suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Opintojen myötä pyritään aineenhallinnan syventämiseen ja eri tiedonalojen sisältöjen ja sisäisten rakenteiden ymmärtämiseen. Opiskelija saa myös valmiuksia opetuksen eheyttämiseen, eri aineiden integrointiin sekä aineiden välisten oppimisasiheiden kehittämiseen ja opettamiseen.

Opiskelija syventää omaa näkemystään oppilaiden oppimisprosessin kokonaisvaltaisesta ohjaamisesta ja erilaisten oppimisympäristöjen hallinnasta. Keskeistä on tiedon soveltaminen käytäntöön ottamalla huomioon eri kehitysvaiheessa olevien oppilaiden ominaispiirteet. Haasteena on oppilaiden kokemusten huomioon ottaminen sekä oppilaan ohjaaminen omien tavoitteiden asettamiseen ja itsearviointiin. Tämä soveltaminen merkitsee sitä, miten aineen ominaisuus otetaan huomioon opetuksen suunnittelussa ja oppimismenetelmissä, miten oppiminen jäsentyy, miten oppimisvaikeuksia tunnistetaan, miten niissä autetaan sekä miten arviointia kehitetään. Näitä seikkoja koskevia kysymyksiä ja oppimistehtäviä opiskelijat toteuttavat, tutkivat ja analysoivat pienryhmissä opintoharjoitteluluokassaan ja muissa opinnoissaan.

Verkkoympäristöä sovelletaan opinnoissa siten, että sen välityksellä tapahtuva oppiminen on pedagogisesti tarkoituksenmukaista ja vuorovaikutusta edistävää. Opiskelija hankkii tietoja ja taitoja verkkoympäristön mahdollisuuksista mm. tiedonhausta ja sen prosessoinnista, asiantuntijuuden jakamisesta sekä yhteisölli-

sestä oppimiskulttuurista. Verkkoympäristön avulla tuetaan kouluttajien ja opiskelijoiden välisiä ohjaus- ja palautekäytänteitä.

Sivuaineen opinnot

Koulutuksessa järjestetään yhden sivuaineen, esi- ja alkuopetuksen, opinnot (25 op). Myös muiden lähinnä taito- ja taideaineiden sivuaineopintojen suorittamismahdollisuuksia pyritään resurssien mukaan tarjoamaan opiskelijoille täydennyskoulutuksena. Opiskelija voi hyödyntää myös Jyväskylän yliopiston kaikkien tiedekuntien sivuainetarjontaa.

Sekä kandidaatin että maisterin tutkintoihin voidaan sisällyttää vapaasti valittavia korkeakoulutasoisia opintoja. Ne voivat olla muiden kotimaisten tai ulkomaisten korkeakoulujen ja tiedekuntien opintojaksoja. Tutkintoihin tarvittavien vapaasti valittavien opintojen määrä riippuu mm. sivuaineiden määrästä ja laajuudesta.

2.3 Koulutuksen opintojaksot

Kasvatustieteen kandidaatin tutkinto

Kieli-, viestintä- ja orientoivat opinnot 20 op

CKI0005 Opintojen suunnittelu	1 op
CKI0100 Äidinkielen viestintä	4 op
CKI0502/503 Akademisk svenska	3 op
CKI0035 Academic reading and communication skills	3 op
CKI0081 Opettajan tieto- ja viestintätekniikka	5 op
CKI0082 Tilastotieteen perusteet	4 op

Kasvatustieteen aineopinnot 19 op

Teema I: Opettajan työn lähtökohtia

CAIA010 Koulun hallinto (PO)	2 op
CAIA020 Oppimistaidot ja kognitiiviset prosessit (PO)	3 op
CAIA030 Ohjattu perusharjoittelu: Opintoharjoittelu (PO)	6 op
CAIA040 Ohjattu perusharjoittelu: Pedagoginen harjoittelu (PO)	8 op
CAIA095 Kypsyysnäyte	

Perusopetuksessa opettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaiset opinnot 60 op

Pedagogisen toiminnan perusteet 6 op

CAM0309 Opetuksen ja oppimisen perusteet	3 op
CAM0321 Esi- ja alkuopetuksen pedagogiikka	3 op

Äidinkieli ja yhteiskunnalliset aineet 14 op

CAM0335/332 Äidinkieli ja kirjallisuus	8 op
CAM0342 Historia	3 op
CAM0350/360 Uskonto/elämäkatsomustieto	3 op

Matematiikka ja luonnontieteet 14 op

CAM0370 Matematiikka	7 op
CAM0380 Ympäristö- ja luonnontieto	7 op

Taito- ja taideaineet 23 op

CAM0390 Liikunta	5 op
CAM0410 Musiikki	5 op
CAM0440 Kuvataide	5 op
CAM0450/460 Tekninen työ/tekstiilityö	5 op
CAM0620-680 Taito- ja taideaineiden valinnainen jakso	3 op

Aihekokonaisuuksien opinnot 3 op

CAM0470 Monikulttuurinen kasvatus	3 op
CAM0481 Mediakasvatus	3 op
CAM0650 Osallistuva kansalaisuus ja yrittäjyys	3 op
CAM0660 Koulu ja kansainvälinen vuorovaikutus	3 op
CAM0670 Ihmisenä kasvaminen	3 op

Sivuaine 25 op

CEAP500 Esi- ja alkuopetus 25 op

Kasvatustieteen maisterin tutkinto

Kieli-, viestintä- ja orientoivat opinnot 5 op

CKI0210 Koulutuksen aikuispedagogiset lähtökohdat 2 op
CKI0220 Tutkimusviestintä ja tiedonhankinta 3 op

Kasvatustieteen syventävät opinnot 80 op

Teema II: Opettaja lasten kasvun ja oppimisen ohjaajana

CSOS010 Lapsen ja nuoren kasvun ja oppimisen erityiskysymyksiä (PO) 4 op
CSOS015 Ohjattu soveltava harjoittelu: erityiskasvatuksen harjoittelu (PO) 3 op

Teema III: Opettaja vaikuttajana yhteiskunnassa

CSOS020 Kasvatus- ja yhteiskuntafilosofia 4 op
CSOS025 Vuorovaikutus erilaisissa kasvatuksen konteksteissa (PO) 3 op
CSOS030-040 Ohjattu soveltava harjoittelu: valinnainen harjoittelu (PO) 3 op

Teema IV: Opettaja oman työnsä asiantuntijana

CSOS050 Pedagoginen seminaari, teemana tutkiva opettaja (PO) 2 op
CSOS055 Tutkimusmenetelmäopinnot 10 op
CSOS090/095 Opinnäyte ja kypsyysnäyte 38 op
CSOS045 Ohjattu soveltava harjoittelu: syventävä harjoittelu (PO) 8 op

Teema V: Erilliset kirjallisuusopinnot

CSOS080 Syventävä kirjallisuus 5 op

2.3 Opintokokonaisuuksien arviointi ja arvostelu

Arvioinnin keskeinen tavoite on tukea oppimisprosessia, itsearviointia ja opettajan ammatillisen identiteetin kehittymistä. Arviointi on jatkuva prosessi, joka tukee kouluttajien ja opiskelijoiden välistä avointa vuorovaikutusta ja dialogia. Arviointi eri muodoissaan on tärkeä väline myös opetuksen ja ohjauksen laadun kehittämässä. Opintojaksojen suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista kontaktiopetukseen ja oppimistehtävien hyväksyttyä suorittamista.

Kieli- ja viestintäopinnot arvostellaan toista kotimaista kieltä lukuunottamatta asteikolla hyväksytty, hylätty. Toinen kotimainen kieli arvostellaan asteikolla hyvä, tyydyttävä, hylätty. Suullinen ja kirjallinen kielitaito arvioidaan erikseen.

Perusopetuksessa opettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien sekä sivuaineiden opinnot arvostellaan asteikolla hyväksytty, hylätty.

Kandidaatin tutkinnossa kasvatustieteen aineopintojen suoritustaso arvostellaan viisiportaisella asteikolla (välttävä, tyydyttävä, hyvä, kiitettävä, erinomainen). Arvosanassa otetaan huomioon aiemmin suoritettujen aineopintokokonaisuuden arvostelu. Koulutuksessa suoritettavat aineopintojen opintojaksot arvostellaan asteikolla hyväksytty, hylätty lukuun ottamatta kandidaatin tutkielmaa, joka arvostellaan asteikolla 0–5.

Maisterin tutkinnossa kasvatustieteen syventävien opintojen suoritustaso arvostellaan myös viisiportaisella asteikolla (välttävä, tyydyttävä, hyvä, kiitettävä, erinomainen). Syventävien opintojen opintojaksot arvostellaan asteikolla 0–5 lukuun ottamatta opettajan pedagogisiin opintoihin kuuluvia opintojaksoja, jotka arvostellaan asteikolla hyväksytty, hylätty. Pro gradu –tutkielma arvostellaan seitsenportaisella asteikolla: approbatur, lub-
enter approbatur, non sine laude approbatur, cum laude approbatur, magna cum laude approbatur, eximia cum laude approbatur, laudatur.

3 Opintojaksokuvaukset

3.1 Kandidaatin tutkinnon opintojaksot

3.1.1 Kieli-, viestintä- ja orientoivat opinnot

CKI0005 Opintojen suunnittelu

Laajuus 1 op / 0,5 ov

Tavoitteet

Perehdytään koulutuksen tavoitteisiin, opetus-suunnitelmaan, opintojen rakentumiseen ja sisältöihin. Laaditaan henkilökohtainen opintosuunnitelma.

Sisältö

- opiskeluympäristöön tutustuminen
- henkilökohtaisen opetussuunnitelman teoreettiset lähtökohdat ja opintosuunnitelman tekeminen
- opiskelukäytännöt

Suoritustapa

- 8 t kontaktiopetusta, 19 t opiskelijan omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen, henkilökohtaisen opintosuunnitelman tekeminen ja muita opintoihin liittyviä orientoivia tehtäviä

CKI0100 Äidinkielen viestintä

Laajuus 4 op / 2,5 ov

Tavoitteet

Opintojaksolla tarkastellaan viestinnän ja vuorovaikutuksen merkitystä ja moninaisuutta opettajan työssä. Tavoitteena on perehtyä puhe- ja opetusviestinnän perusteisiin. Hankitaan valmiuksia havainnoida ja analysoida erilaisia puheviestintätilanteita ja –ilmiöitä sisältäen myös oman viestintätyylin tarkastelun ja tutkimisen. Tavoitteena on oppia käyttämään vuorovaikutustaitoja joustavasti erilaisissa keskinäis- ja ryhmäviestintätilanteissa.

Kirjoitusviestinnässä perehdytään kirjoittamisprosessiin ja asiatyylisen tekstin (esim. esseen ja artikkelin) laatimiseen. Harjoitellaan tekstin rakentamista ja havainnollistamista sekä hiotaan tyyliä. Perehdytään yleis- ja kirjakielen normeihin, asiakirjoittamista koskeviin kielen ja tyylin periaatteisiin.

Sisältö

- viestintä ja vuorovaikutus opettajan ammatissa ja kouluyhteisössä
- viestintä ja kulttuuri
- kokonaisilmaisu ja äänenkäyttö erilaisissa vuorovaikutus- ja puhetilanteissa
- kirjoittaminen prosessina
- tekstityypit ja asiatekstin rakenteet, tekstianalyysi
- asiatyylisen kirjoittamisen perusteet
- kielenhuollon periaatteet ja käytäntö

Suoritustapa

- puheviestintä: kontaktiopetusta 20 t, omatoimista työskentelyä 34 t
- kirjoitusviestintä: kontaktiopetusta 14 t, omatoimista työskentelyä 39 t
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen

CKI0502/CKI0503 Akademisk svenska

Laajuus 3 op / 2 ov

Tavoitteet

Saavutetaan sellainen ruotsin kielen taito, joka vaaditaan valtion henkilöstöltä kaksikielisellä kieli-alueella siitä annetun lain (424/2003) 6 §:n 1. momentin mukaan ja joka on tarpeen oman alan kannalta. Opiskelija ymmärtää oman alansa puhuttua ja kirjoitettua ruotsin kieltä sekä pystyy keskustelemaan yleisistä ja omaan alaansa liittyvistä kysymyksistä asianmukaista sanastoa ja oikeita rakenteita käyttäen. Opiskelija oppii hyödyntämään kielellisiä apuneuvoja ja tietolähteitä.

Sisältö

- alaan liittyvien tekstien lukeminen, referoiminen ja selostusten laatiminen
- sanavaraston kartuttaminen eri tietolähteiden avulla
- arkipäivään ja ammattiin liittyvien suullisten viestintätilanteiden harjoittelu
- kieliopillisten rakenteiden harjoittelu
- oman alustuksen pitäminen

Suoritustapa

- 30 t kontaktiopetusta, 50 t opiskelijan omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen
- suullinen ja kirjallinen kielitaito arvioidaan erikseen asteikolla hyvä, tyydyttävä, hylätty

CKI0035 Academic reading and communication skills

Laajuus 3 op / 2 ov

Tavoitteet

Opintojaksolla hankitaan valmiuksia kommunikoida vieraalla kielellä yleisistä sekä kasvatukseen ja opetukseen liittyvistä aiheista niin, että opiskelija pystyy tuottamaan asiatyylin tekstiä ja osaa suullisesti ilmaista itseään tilanteen vaatimalla tavalla. Tavoitteena on sellainen englannin kielen taito, joka mahdollistaa oman alan kehityksen seuraamisen ja kansainvälisessä ympäristössä toimimisen. Opiskelija kehittää tieteellisen tekstin lukemisvalmiuksia ja –strategioita ja perehtyy alan terminologiaan. Opiskelija oppii hyödyntämään kielellisiä apuneuvoja ja tietolähteitä.

Sisältö

- alaan liittyvien tekstien lukeminen, referoiminen ja selostusten laatiminen
- tehokkaiden lukustrategioiden harjoittelu
- englannin asiatyylin ja kasvatustieteiden keskeisin sanasto ja rakenteet
- yleisten ja alaan liittyvien tilanteiden vaatiman suullisen kielitaidon harjoittaminen
- suullisen esityksen laatiminen ja esittäminen

Suoritustapa

- 32 t kontaktiopetusta, 48 t omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen

CKI0081 Opettajan tieto- ja viestintätekniikka

Laajuus 5 op / 3 ov

Tavoitteet

Opiskelija hankkii valmiuksia soveltaa opiskelussa ja työssään nykyaikaista tieto- ja viestintätekniikkaa monipuolisesti. Hän ymmärtää tieto- ja viestintätekniikan pedagogisen ja yhteiskunnallisen merkityksen omassa opetustyössään. Opiskelija hyödyntää nykyaikaista informaatioteknologiaa etäopetuksen ja kansainvälistymisen työvälineenä. Opiskelija hankkii valmiuksia verkoissa olevan tiedon sisällön arviointiin ja tietotulvan hallintaan.

Sisällöt

Eri ohjelmien ja välineiden hyödyntäminen monipuolisesti opettajan työssä, mm.:

- tekstinkäsittely, kuvankäsittely, esitysgrafiikka, digikameran, kämmenmikron ja digisanelimen käyttö
  - videoneuvottelu etäopetuksen työvälineenä
  - verkko-oppimisympäristöjen käyttö opetuksessa, chat- ja äänikeskustelujen liittäminen osaksi verkkotyöskentelyä.
  - Digital Storytelling –menetelmä
- Opintojakson sisällöt vastaavat OPE.fi II -tason sisältöjä.

Suoritustapa

- 36 t kontaktiopetusta, 97 t opiskelijan omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen
- kirjallisuuden suoritustavasta sovitaan kouluttajan kanssa

Kirjallisuus

Bull & Bell 2005. Teaching with digital images.
Sinko & Lehtinen 1998. Bitit ja pedagogiikka.
Tieto- ja viestintätekniikka opetuksessa ja oppimisessä.
Perusopetuksen tieto- ja viestintätekniikan opetusikäisten oppilaiden tieto- ja viestintätekniikan perustaitojen kehittämissuunnitelma 2005–2007.

CKI0082 Tilastotieteen perusteet

Laajuus 4 op / 2,5 ov

Tavoitteet

Tilastotiede perustuu numeroiden hyödyntämiseen ja määrällisen maailman hahmottamiseen. Tällä kurssilla otetaan selvää, miten tilastot ovat syntyneet sekä miten niitä voidaan tulkita ja muokata. Kurssilla perehdytään kyselytutkimuksen metodologiaan, tutkimustraditioon ja opetellaan laatimaan tutkimuskäyttöön soveltuva lomake. Tavoitteena on saavuttaa perusvalmiudet määrällisen tutkimuksen tekemiseen.

Sisältö

- tilastojen rakenne ja merkitykset
- otantamenetelmät, mitta-asteikot ja menetelmien valinta
- mittarin rakentaminen ja mittausmenetelmät
- tilastoaineiston kuvaaminen
- merkitsevyydestaustuksen perusteet
- johtopäätökset

Suoritustapa

- 32 t kontaktiopetusta, 75 t opiskelijan omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen

Kirjallisuus

Valli 2001. Johdatus tilastolliseen tutkimukseen.
Muu kirjallisuus sovitaan kurssin alussa.

3.1.2 Kasvatustieteen aineopinnot

Teema I: Opettajan työn lähtökohtia

Opettajan työn peruslähtökohtia ovat oppiminen, opetuksen suunnittelu ja ohjaaminen, arviointi sekä opettajan työtä määrittävät lainsäädännölliset asiat. Näiden lähtökohtien teorian ja käytännön kytkennät eheyttävät opettajan ajattelua. Opetusharjoittelussa opiskelija hankkii tärkeitä valmiuksia oman oppimisensa sekä tulevan työnsä tutkivaan ja reflektivaan tarkasteluun ja kehittämiseen.

CAIA010 Koulun hallinto

Laajuus 2 op / 1 ov

Tavoitteet

Opiskelija muodostaa käsityksen tulevasta toimintaympäristöstään opetustoimessa ja siellä vallitsevista normeista, jotka ohjaavat ja tukevat hänen toimintaansa. Perehdytään koulutyön pedagogista johtamista koskeviin periaatteisiin.

Sisältö

- opetustoimen toimintaympäristö, opetushallinto ja koulujärjestelmä
- koulua koskeva lainsäädäntö
- tulos- ja laatuajattelu ja koulun tuloksellisuuden arviointi
- koulutusta ohjaavat koulutuspoliittiset päätökset ja suunnitelmat

Suoritustapa

- 12 t kontaktiopetusta, 41 t omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen
- opintojakson kirjallisuus ja sen suoritustapa sovi-
taan kouluttajan kanssa.

CAIA020 Oppimistaidot ja kognitiiviset prosessit

Laajuus 3 op / 2 ov

Tavoitteet

Kognitiivisten prosessien liian vähäinen harjoitus voi olla syynä oppilaiden epäonnistumisen kokemuksiin koulussa. Opintojakson aikana perehdytään neurokognitiiviseen oppimiskäsitykseen ja siihen liittyviin pedagogisiin ratkaisuihin oppilaiden ajattelutoimintojen ja oppimisvalmiuksien kehittämiseksi. Tarkoituksena on syventää omia valmiuksia arvioida eri kehitysvaiheessa olevien lasten oppimistaitoja ja soveltaa omaksuttua tietoa puutteellisten oppimistaitojen korjaamisesta opettavissa aineissa harjoittelun aikana.

Sisältö

- neurokognitiivinen oppimiskäsitys
- kognitiiviset prosessit ja niiden arviointi
- ohjattu oppimiskokemus
- puutteet kognitiivisissa prosesseissa

Suoritustapa

- 18 t kontaktiopetusta, 62 t opiskelijan omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen
- opintojakson kirjallisuus ja sen suoritustapa sovi-
taan kouluttajan kanssa.

CAIA090 Kandidaatintutkielma

Opiskelijan kasvatustieteen aineopintoihin sisältyvä proseminarityö hyväksytään kandidaatin tutkielmaksi.

CAIA095 Kypsyysnäyte

Kandidaatin tutkintoa varten kirjoitettavassa kypsyysnäytteessä opiskelijan tulee osoittaa pereh-
tyneisyys kandidaatin tutkielman alaan sekä suomen tai toisen kotimaisen kielen taito.

CAIA030 Ohjattu perusharjoittelu: opinto- harjoittelu (ks. s. 28)

CAIA040 Ohjattu perusharjoittelu: peda- goginen harjoittelu (ks. s. 28)

3.1.3 Perusopetuksessa opetettavien aineiden opinnot

PEDAGOGISEN TOIMINNAN PERUSTEET

CAM0309 Opetuksen ja oppimisen perusteet

Laajuus 3 op / 2 ov

Tavoitteet

Opintojakso orientoi opiskelijaa opettavien aineiden opintoihin. Opiskelija hahmottaa ja myös kriittisesti tarkastelee perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita sekä opetussuunnitelmien lähtökohtia historiallis-yhteiskunnallisissa yhteyksissä. Opintojakso tukee perusopetuksen jatkumon hahmottamista ja orientoitumista opetuksen tavoitteelliseen suunnitteluun sekä oppilaslähtöisten ja monimuotoisten oppimisympäristöjen järjestämiseen. Tarkastellaan oppimisen motivationaalisia lähtökohtia sekä niiden tunnistamista ja huomioon ottamista opetus-oppimistilanteissa.

Sisällöt

- opetussuunnitelman pedagoginen ja historiallis-yhteiskunnallinen analyysi
- oppilas, opetussuunnitelma ja oppimiskäsitys opetuksen suunnittelun lähtökohtina
- oppimisen motivationaalinen perusta
- yhtenäiseen perusopetukseen ja vuosiluokkien 7–9 opetukseen tutustuminen

Suoritustapa

- 22 t kontaktiopetusta, 58 t opiskelijan omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen
- opintojakson kirjallisuus ja sen suoritustapa sovi-taan kouluttajan kanssa.

CAM0321 Esi- ja alkuopetuksen pedagogiikka

Laajuus 3 op / 2 ov

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu esi- ja alkuopetusikäisen lap-sen kasvun, kehityksen ja oppimisen ohjaamisen ominaispiirteisiin ja perusteisiin; esi- ja alkuope-tuksen pedagogisiin lähtökohtiin; yhteistyön ky-symyksiin; perehtyy lukemisen ja kirjoittamisen ohjaamisprosessiin.

Sisältö

- esiopetus siltana päivähoidon ja alkuopetuksen välillä
- esi- ja alkuopetuksen opetussuunnitelma lapsi-lähtöisen pedagogiikan perustana
- esi- ja alkuopetuksen didaktiset periaatteet
- koulunkäynnin aloittamiseen liittyvät kysymykset
- kodin ja koulun välinen yhteistyö
- lukemaan ja kirjoittamaan opettamisen perusteet

Suoritustapa

- 22 t kontaktiopetusta, 58 t opiskelijan omatoi-mista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimis-tehtävien tekeminen

Kirjallisuus

Laine (toim.) 1999. Oppimisen ohjaaminen esi- ja alkuopetuksessa.

Lehtonen 1998. Lukemalla avaraan maailmaan.

ÄIDINKIELI JA YHTEISKUNNALLISET AINEET

CAM0335/CAM0332

Äidinkieli ja kirjallisuus

Laajuus 8 op / 5 ov

CAM0335 Äidinkieli ja kirjallisuus 5 op / 3 ov

CAM0332 Puhe- ja ilmaisukasvatus 3 op / 2 ov

Tavoitteet

Opiskelijan tiedot ja taidot äidinkielen ja kirjalli-suuden opettamisen sisällöistä syventyvät niin, että hän pystyy omassa työssään herättämään oppilaiden kiinnostuksen kieleen, kirjallisuuteen ja vuorovaikutukseen. Opiskelija perehtyy äidinkielen ja kirjallisuuden opetussuunnitelmaan ja didaktisiin menetelmiin ja pystyy opetuksessa suunnitelmalli-sesti kehittämään kieleen pohjautuvia opiskelu- ja vuorovaikutustaitoja. Opiskelija tiedostaa median aseman ja merkityksen yhteiskunnassa ja hankkii valmiuksia median käyttötaidojen kehittämiseksi. Opiskelija tutustuu suomi toisena kielenä -opetuksen teoreettisiin lähtökohtiin.

Sisällöt

- kielen ja äidinkielen olemus ja merkitys yksilölle ja yhteisölle
- lapsen kielen kehitys
- äidinkielen erityisluonne oppimisen kohteena ja opiskelun välineenä
- luku- ja kirjoitustaidon kehittyminen ja kehittä-minen, luetun ymmärtämisen strategiat
- kirjallisuuden opetuksen perusteoria; kirjallisuus-käsitteen avaaminen ja lukuharrastuksen herät-täminen
- draamakasvatus ja puheviestintä ilmaisukeino-jen monipuolistajana
- viestintäympäristön muuttuminen ja monime-diaisuus

Suoritustapa

- äidinkieli ja kirjallisuus: 50 t kontaktiopetusta, 84 t opiskelijan omatoimista työskentelyä
- puhe- ja ilmaisukasvatus: 28 t kontaktiopetusta, 52 t opiskelijan omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppi-mistehtävien tekeminen

Kirjallisuus

Sarmavuori 2003. Alkuaskeleet äidinkieleen ja kirjallisuuteen.

Peruskoulun opetussuunnitelman perusteet 2004.

Luumi 2006. Kertojan käsikirja. Lasten keskus.

Korhonen, Østern & Katarsis 2001. Draama, teat-teri ja kasvatus.

Suoranta 2003. Kasvatus mediakulttuurissa.

CAM0342 Historia

Laajuus 3 op / 2 ov

Tavoitteet

Opiskelija omaksuu historiallisen tiedon luonteen liittyvän kriittisen, kyseenalaistavan ja vaihtoehtoja pohdiskelevan tarkastelutavan, joka antaa opettajalle mahdollisuuden soveltaa ja kehittää opetussuunnitelmaa muuttuvissa yhteiskunnallisissa olosuhteissa. Lapsi ymmärretään tulevaisuuden yhteiskunnan vaikuttajaksi, joka rakentaa omaa identiteettiään ja maailmankuvaansa niistä aineksista, joita hänelle tarjotaan ja joita hänelle tarjoutuu.

Sisältö

- ennakkokäsitysten merkitys historiallisessa ja yhteiskunnallisessa ajattelussa
- kotiseudun historia
- ongelmanratkaisu ja käsitteellistäminen
- opetussuunnitelmalliset lähtökohdat

Suoritustapa

- 25 t kontaktiopetusta, 55 t omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen

Kirjallisuus

Castren 1992. Historia koulussa.
Muu kirjallisuus sovitaan kurssin alussa.

CAM0350 Uskonto

Laajuus 3 op / 2 ov

Tavoitteet

Opiskelija ymmärtää uskonnonopetuksen erityisluonteen ja omaksuu myönteisen ja arvostavan asenteen opetettavaan aineeseen. Opiskelija omaksuu oppiaineen perusasiat ja tuntee lapsen uskonnollisen ja eettisen kehityksen pääpiirteet ja oppilaiden elämänskysymykset sekä kykenee soveltamaan tätä tietoa omaan opetukseensa ja sen jatkuvaan kehittämiseen.

Sisältö

- peruskoulun evankelis-luterilaisen uskonnonopetuksen opetussuunnitelma sekä kuntakohtaiset opetussuunnitelmat
- Raamatun ja kristillisen dogmatiikan keskeiset kohdat
- uskonnonopetuksen työtavat ja didaktiset kysymykset
- kirkkovuosi uskonnonopetuksen runkona
- yhteistyö paikallisseurakunnan kanssa

Suoritustapa

- 20 t kontaktiopetusta, 60 t opiskelijan omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen

Kirjallisuus

Niemi 1991. Uskonnon didaktiikka. Oppilaista elämän subjekteja.
Pyysiäinen & Seppälä (toim.) 1998. Uskonnonopetuksen käsikirja.
Tamm 1988. Lasten ja nuorten uskonnollinen maailma.
Tirri & Kesola 1998. Uskonto ala-asteen arjessa ja juhlassa.

CAM0360 Elämänskatsomustieto

Laajuus 3 op / 2 ov

Tavoitteet

Opiskelija perehtyy elämänskatsomustiedon opetuksen lähtökohtiin ja saa valmiuksia sen opettamiseen peruskoulussa.

Sisältö

- elämänskatsomustiedon opetussuunnitelma, opetuksen lähtökohdat ja luonne peruskoulun oppiaineena
- elämänskatsomustiedon historia ja säädöspohja
- opetuksen tavoitteet ja sisällöt eri luokilla
- opetukseen liittyviä erityiskysymyksiä ja työtapoja

Suoritustapa

- 20 t kontaktiopetusta, 60 t opiskelijan omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen

Kirjallisuus

Elo, Honkala & Simola 1992. Elämänskatsomustieto koulussa. Opetuksen perusteita etsimässä.
Airaksinen, Elo, Helkama & Wahlström 1993. Hyvän opetus.
Elo & Simola 1996. Arvot, hyveet ja tieto. Elämänskatsomustiedon opetuksen 10-vuotisjuhlakirja.
Elo, Honkala & Salmenkivi 2004. Hyvän osaamisen katsomustieto.

MATEMATIIKKA JA LUONNONTIETEET

CAM0370 Matematiikka

Laajuus 7 op / 4,5 ov

Tavoitteet

Opiskelija varmentaa ja syventää matematiikan opetuksessa tarvittavia tietojaan ja taitojaan. Opiskelija oppii suunnittelemaan ja toteuttamaan oppilasta motivoivia ja oppilaan matemaattisen ajattelun kehittymistä tukevia oppimisympäristöjä. Opiskelija oppii näkemään matematiikan merkityksen oppilaan kasvuprosessissa. Opiskelijan oma kiinnostus matematiikan oppimiseen ja opettamiseen lisääntyy.

Sisältö

- matemaattisten tietojen ja taitojen hankkimis- ja omaksumisprosessit ja niiden ohjaaminen
- perusopetuksen opetussuunnitelmaan sisältyvät keskeiset matemaattiset käsitteet ja niiden väliset yhteydet
- lukukäsitteen kehittyminen ja kehittäminen
- numeerisen laskemisen perusasiat
- soveltamisen ohjaaminen ja monipuolistaminen
- ongelmanratkaisu ajattelun kehittymisen perustana
- geometriset käsitteet ja rakenteet

Suoritustapa

- 60 t kontaktiopetusta, 127 t opiskelijan omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen

Kirjallisuus

Räsänen, Kupari, Ahonen & Malinen (toim.) 2004. Matematiikka – näkökulmia opettamiseen ja oppimiseen.

Muu kirjallisuus sovitaan kurssin alussa.

CAM0380 Ympäristö- ja luonnontieto

Laajuus 7 op / 4,5 ov

Tavoitteet

Opiskelija kykenee ohjaamaan oppilaan kasvua tutkivaksi ja toimivaksi kansalaiseksi, joka on kiinnostunut luonnon, yhteiskunnan ja yksilön tarpeista ja vuorovaikutussuhteista. Opiskelija perehtyy ongelmanratkaisu- ja tiedonhankintaprosesseihin luonnontieteissä. Opiskelija pohtii luonnontieteiden mahdollisuuksia ja roolia yhteiskunnassa.

Sisältö

- ympäristö- ja luonnontieto, fysiikka ja kemia peruskoulun opetussuunnitelmassa
- biologia, maantiede, fysiikka ja kemia tiedonaloina
- oppilaiden luonnontieteellinen ajattelu ja ennakkokäsitysten merkitys ympäristö- ja luonnontieteissä
- eheytyttyjen oppimisympäristöjen suunnittelu ja toteutus

Suoritustapa

- 58 t kontaktiopetusta, 129 t opiskelijan omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen

Kirjallisuus

Kosonen 1994. Tutki ja tuumaile.

Ahtee, Kankaanrinta & Virtanen 1994. Luonnontieto koulussa.

Rikkinen 1997. Maantiede peruskoulun ala-asteella.

Virrankoski, Hänninen & Markkanen 2002. Luonnontiedettä luokanopettajille. Kemiaa, fysiikkaa ja tähtitiedettä.

TAITO- JA TAIDEAINEET

CAM0390 Liikunta

Laajuus 5 op / 3 ov

Tavoitteet

Opiskelija omaksuu käsityksen liikuntakasvatuksen mahdollisuuksista lasten kehityksen apuna ja kasvatuksen tukena sekä saavuttaa liikunnan oppiaineen tiedollisen ja taidollisen hallinnan siten, että kykenee oppilaan edellytykset huomioon ottaen suunnittelemaan ja toteuttamaan tavoitteellista liikunnanopetusta.

Sisältö

- opetussuunnitelman lähtökohdat ja koulukohdainen suunnittelu
- liikunnan didaktiikka
- liikeopin sovellukset sekä eri liikuntamuotojen opetuksen ja ohjaamisen metodiikka, esimerkiksi järjestäytymismuodot ja leikit, voimistelu, palloilu, yleisurheilu, suunnistus ja retkeily, hiihto, luistelu ja jääpelit sekä uinti
- liikunta ja terveys
- fyysinen ja motorinen kehitys sekä sen arviointi

Suoritustapa

- 62 t kontaktiopetusta, 72 t opiskelijan omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen

Kirjallisuus

Hakala 1999. Liikunta ja oppiminen.

Muu kirjallisuus ilmoitetaan kurssilla.

CAM0620 Liikunnan valinnainen jakso

Laajuus 3 op / 2 ov

Tavoitteet

Hankitaan valmiuksia liikunnan osa-alueiden integrointiin sekä syvennetään peruskoulun opetussuunnitelman toteuttamiseen ja liikunnanopetukseen liittyvää ajattelua.

Sisältö

Perehdytään aiempaa laajemmin liikunnan sisältöalueisiin ja eri-ikäisten oppilaiden liikuntakasvatukseen. Kehitetään valmiuksia toteuttaa peruskoulun 1–6-luokkien liikunnan opetussuunnitelmaa.

Suoritustapa

- 30 t kontaktiopetusta, 50 t opiskelijan omatoimista työskentelyä

- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen
- kirjallisuus ja sen suoritustapa sovitaan kouluttajan kanssa

CAM0410 Musiikki

Laajuus 5 op / 3 ov

Tavoitteet

Opiskelija kiinnostuu musiikin eri alueista ja kehittää musiikillisia tietojaan ja taitojaan. Oman opiskelunsa kautta opiskelija saa kokemuksen oppimisprosessista musiikissa. Opiskelija ymmärtää monipuolisen musiikillisen toiminnan mahdollisuudet lapsen kehityksen tukemisessa ja kehittää valmiuksiaan suunnitella ja toteuttaa tavoitteellista, elämyksiä antavaa musiikkikasvatusta.

Sisältö

- pianonsoiton, vapaan säestyksen, koulusoitinten ja kevyen musiikin soittimiston perusteita, yhteismusisointia
- laulamisen ja luonnollisen äänenkäytön perusteita, perusopetuksen vuosiluokkien 1-6 laulumateriaalia
- musiikinteorian, säveltapailun ja yleisen musiikkitiedon perusteita
- musiikinopetuksen tavoitteet, työtavat, sisällöt ja opetusmateriaali
- musiikkiliikunnan ja kuuntelukasvatuksen mahdollisuuksia
- musiikin elementtien käyttö musiikillisen keksimisen ja ilmaisun yhteydessä
- tietotekniikan käyttömahdollisuuksia musiikinopetuksessa

Suoritustapa

- 56 t kontaktiopetusta, 78 t opiskelijan omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen

Kirjallisuus

Helasvuo & Kästämä 1998. Soiton iloa – bändisoiton perusteet.
Tenku & Urho 1988. Musiikin didaktiikka.
Ahonen 2004. Johdatus musiikin oppimiseen. Perusopetuksen musiikin oppikirjat ja opettajanoppaat oheismateriaaleineen.

CAM0680 Musiikin valinnainen jakso

Laajuus 3 op / 2 ov

Tavoitteet

Opiskelija syventää tietojaan ja taitojaan musiikin eri alueilla ja kehittää edelleen aineenhallinnallisia ja pedagogisia valmiuksiaan.

Sisältö

- vapaan säestyksen taitojen harjoittelua aiemmin opittua syventäen
- rytmämusisointia

- musiikin pedagogisia sovelluksia

Suoritustapa

- 30 t kontaktiopetusta, 50 t opiskelijan omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen
- kirjallisuus ja sen suoritustapa sovitaan kouluttajan kanssa

CAM0440 Kuvataide

Laajuus 5 op / 3 ov

Tavoitteet

Kuvataideopetuksen tavoitteena on opiskelijan luovan, kuvallisen ajattelun ja esteettisen tietoisuuden kehittäminen. Keskeistä on oppia ymmärtämään visuaalisen kulttuurin ilmenemismuotoja yhteiskunnassa: taidetta, mediaa ja ympäristöä. Hänen tulee oppia arvostamaan ja ymmärtämään omaa suomalaista kulttuuria ja vieraita kulttuureja.

Tavoitteena on että opiskelijalle syntyy henkilökohtainen suhde kuvataiteeseen. Luovan hahmotamisen ja omakohtaisen ilmaisuprosessin avulla opiskelija saavuttaa perustaidot ja -tiedot kuvallisen ilmaisun keinoista, menetelmistä, työtavoista ja materiaaleista. Kuvataiteen oppimisprosessi pohjautuu havaintokyvyn ja mielikuvituksen kehittämiseen.

Perehtymällä lasten ja nuorten kuvailmaisuun ja taideopetuksen menetelmiin opiskelijalle syntyy mahdollisuus ymmärtää ja tukea oppilaan persoonallisuuden kokonaisvaltaista kehitystä kuvataiteen keinoin. Opiskelija kehittää valmiuksiaan laatia koulun kasvatustavoitteita tukeva opetussuunnitelma kuvataiteeseen ja kuvailmaisuun käyttäviin opintokokonaisuuksiin.

Sisältö

Kuvataide oppimisen kohteena ja välineenä Kuvailmaisuus ja kuvallinen ajattelu Kuvallisen ilmaisun keinot ja tekniikat eri kuvataiteen alueilla Taiteen ja kulttuurien tuntemus

- kuvataide ja taiteen tuntemus
- arkkitehtuuri, muotoilu ja rakennettu ympäristö
- valokuva, elokuva ja muu kuvallinen viestintä

Suoritustapa

- 56 t kontaktiopetusta, 78 t opiskelijan omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen

Kirjallisuus

Suvanto, Töyssy, Vartiainen & Viitanen 2004. Kuvan tekijä. Taide ja visuaalinen maailma.

CAM0630 Kuvataiteen valinnainen jakso

Laajuus 3 op / 2 ov

Tavoitteet ja sisältö

Kurssilla valitaan jokin kokonaisuus, jossa luodaan omia kuvailmaisun projekteja ohjatusti. Kukin opiskelija keskittyy muutamiin valitsemiinsa kuvataiteen työtapoihin ja materiaaleihin. Tavoitteena on syventää kuvataiteen ilmaisumuotojen ymmärtämistä. Harjoitellaan ja terävöitetään visuaalista hahmottamista. Tutkitaan kuvataiteen pedagogisia mahdollisuuksia koulun arjessa. Kurssilla tehdyistä töistä kootaan näyttely.

Suoritustapa

- 30 t kontaktiopetusta, 50 t opiskelijan omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen
- kirjallisuus ja sen suoritustapa sovitaan kouluttajan kanssa

CAM0450 Tekninen työ

Laajuus 5 op / 3 ov

Tavoitteet

Opiskelija hankkii sellaiset valmiudet, että hän kykenee laatimaan ja toteuttamaan opetusryhmänsä teknisen työn ja teknologian opetussuunnitelman.

Sisältö

- ainealueen tarkastelu oman opettajuuden näkökulmasta
- tasa-arvoon ja oppiaineen muutokseen liittyvien ennakkokäsitysten analyysi
- yhteiskunnallisten muutosten ja teknologiakasvatuksen väliset riippuvuudet
- holistinen opetuksen suunnittelu, integrointimahdollisuudet sekä teemojen ja aihepiirien käyttö
- teknologinen ongelmanratkaisu
- koneiden ja laitteiden turvallinen käyttö
- osallistavan kasvatuksen mahdollisuudet ja haasteet ainealueella

Suoritustapa

- 50 t kontaktiopetusta, 84 t opiskelijan omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen

Kirjallisuus

Kantola, Nikkanen, Kari & Kananoja 1999. Kasvatus työn kautta työhön. Teknologikasvatuksen isä Uno Cygnaeus.

Kurjanen, Parikka, Raiskio & Saari 1995. Oppimisympäristöjä ja aihepiirejä peruskoulun teknologikasvatukseen.

Parikka 1990. Teknisen työn didaktiikkaa, teknisen työn opetus- ja oppimistoimintaa.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2004.

Muu kirjallisuus ilmoitetaan kurssilla.

CAM0460 Tekstiilityö

Laajuus 5 op / 3 ov

Tavoitteet

Kurssilla kehitetään valmiuksia suunnitella ja toteuttaa peruskoulun käsityön opetusta eri näkökulmista käsin. Opinnoissa perehdytään sekä käsityön että käsityön oppimisen teorioihin, käytäntöihin ja traditioihin. Tutkitaan omaa asennetta käsityöhön ja käsityöllistä osaamista. Hankitaan tietoa tekstiilityön sisältöalueista oppiaineen opettamisen kannalta. Opiskelussa pyritään edistämään opiskelijan didaktista pohdintaa, reflektiivistä ajattelua ja oman opetusnäkökulman kehittämistä.

Sisältö

- opetuksen suunnittelu, valmistelu, toteutus ja arviointi
- tekstiilityön ainepedagogiikka, oppimateriaalit ja toimintaympäristöt
- holistinen käsityöprosessi omasta ja opettamisen näkökulmasta
- käsityöllisten taitojen perusteiden kehittäminen ompelu-, lanka- ja kankaankuviointitekniikoiden, huovutuksen sekä vaatetuksen alueilla

Suoritustapa

- 50 t kontaktiopetusta, 84 t opiskelijan omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen

Kirjallisuus

Lepistö 2004. Käsityö kasvatuksen välineenä. Soveltuvien osin.

Suojanen 1993. Käsityökasvatuksen perusteet. Soveltuvien osin.

Aydemir, Opas, Ralli, Sneck & Toivanen (toim.) 2003. Käden taidot -sarja. Soveltuvien osin.

Karhu, Malmström & Mannila 2003. Hyvä sauma. Tekstiilityön käsikirja.

Palomäki & Viita 2002. Hyvä sauma. Tekstiilityön käsikirja. Opettajan aineisto. Perusosa.

Karhu, Malmström & Mannila 2002. Hyvä sauma. Tekstiilityön käsikirja. Opettajan aineisto. Jatko-osa.

CAM0640 Käsityön valinnainen jakso

Laajuus 3 op / 2 ov

Tavoitteet

Hankitaan valmiuksia käsityön eri osa-alueiden integrointiin sekä syvennetään peruskoulun opetussuunnitelman toteuttamiseen ja käsityönopeutukseen liittyvää ajattelua.

Sisältö

Perehdytään aiempaa laajemmin käsityön sisältöalueisiin ja eri-ikäisten oppilaiden käsityö- ja teknologikasvatukseen. Kehitetään valmiuksia to-

teuttaa peruskoulun 1–6-luokkien käsityön opetus-suunnitelmaa. Erityisenä tarkastelun kohteena on tekstiilityön ja teknisen työn sisältöjen integrointi.

Suoritustapa

- 30 t kontaktiopetusta, 50 opiskelijan omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen

Kirjallisuus

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2004.

Muu kirjallisuus sopimuksen mukaan.

AIHEKOKONAISUUKSIEN OPINNOT

CAM0470 Monikulttuurinen kasvatus

Laajuus 3 op / 2 ov

Tavoitteet

Opiskelija tiedostaa sekä asenteelliset että tiedolliset tekijät oikeudenmukaisen ihmisarvon perustana. Opiskelijan asenteelliset valmiudet kohdata erilaisesta kulttuurista tuleva ihminen kehittyvät. Opiskelija tutustuu monikulttuurisen kasvatuksen perusteisiin ja maahanmuuttajan elämäntilanteeseen. Opiskelijan valmiudet tukea eri kulttuurista tulevien oppilaiden sopeutumista kouluun ja suomalaiseseen yhteiskuntaan kehittyvät.

Sisältö

- suomalaisuus – arvot ja arki
- maahanmuuttajuuden syitä ja taustaa
- kieli- ja kulttuurivähemmistöt Suomessa
- pakolaisuus ihmiskunnan arjessa
- kulttuurien välinen vuorovaikutus
- monikielisyys ja monikulttuurisuus koulun arjessa
- perustietoa suomi toisena kielenä -opetuksesta

Suoritustapa

- 25 t kontaktiopetusta, 55 t opiskelijan omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen

Kirjallisuus

Talib, Löfström & Meri 2003. Kulttuurit ja koulu.

CAM0481 Mediakasvatus

Laajuus 3 op / 2 ov

Tavoitteet

Tutustutaan mediakasvatuksen teoriaan, käsitteistöön ja pedagogisiin perusteisiin. Perehdytään erilaisiin mediateksteihin sekä harjoitellaan niiden analyysia ja tulkintaa. Tavoitteena on pohtia tapoja, joilla mediakasvatuksen tavoitteita voidaan toteuttaa eri oppiaineissa ja päinvastoin.

Sisältö

- mediakasvatusprojektin suunnittelu ja esittely
- mediaelämäkerta/mediapäiväkirja
- mediatekstin arviointi

Suoritustapa

- 25 t kontaktiopetusta, 55 t opiskelijan omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen luennoille ja työpajoihin sekä oppimistehtävien tekeminen
- kurssi toteutetaan osittain verkkokurssina
- kirjallisuus ja sen suoritustapa sovitaan kouluttajan kanssa

CAM0650 Osallistuva kansalaisuus ja yrittäjyys

Laajuus 3 op / 2 ov

Tavoitteet

Opintojaksolla on tavoitteena tutustua kansalaisvaikuttamisen politiikkaohjelmaan ja sen taustalla oleviin tekijöihin. Opiskelijoiden omat taustat ja kriittinen keskustelu luovat yhdessä pedagogista pohjaa ja työtapoja lasten ja nuorten aktiivisen osallistumisen ohjaukseen. Mahdollisia menetelmiä ovat vertaisoppiminen, havainto- ja haastattelututkimus, vierailut ja demonstraatiot.

Sisältö

- kansalaisvaikuttamisen politiikkaohjelma ja sen taustat
- osallistuva kansalaisuus
- kansalaisjärjestöt, luokka- ja kouludemokratia, yhteiskunnallinen aktiivointi
- yrittäjyyskasvatuksen lähtökohtia

Suoritustapa

- 25 t kontaktiopetusta, 55 t opiskelijan omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen
- kirjallisuus ja sen suoritustapa sovitaan kouluttajan kanssa

CAM0660 Koulu ja kansainvälinen vuorovaikutus

Laajuus 3 op / 2 ov

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu ulkomaisiin opetus- ja kasvatustalouden kehittämishankkeisiin ja koulutusjärjestelmiin sekä kulttuurisiin viitekehyksiin. Opiskelija kehittää valmiuksiaan kulttuurien väliseen vuorovaikutukseen ja kansainvälisyyteen. Opiskelija perehtyy opintomatkan järjestämiseen.

Sisältö

- opettaja yhteyksien rakentajana ja vaikuttajana
- koulun ulkopuolisen toiminnan mahdollisuudet ja rajoitukset
- opintomatkan toteuttaminen yhteisprojektina

Suoritustapa

- 25 t kontaktiopetusta, 55 t opiskelijan omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen
- kirjallisuus ja sen suoritustapa sovitaan kouluttajan kanssa

CAM0670 Ihmisenä kasvaminen

Laajuus 3 op / 2 ov

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu kasvatustyöhön sovellettuun sosiaalipsykologian kokonaisuuteen, jonka avulla hän kehittää käyttöteoriaansa ja pedagogisia taitojansa toimia erityisesti haastavissa ongelmatilanteissa; analysoi ongelmatilanteita ja etsii niille kokemuksista ja teoriasta ratkaisuja sekä pedagogisesti mielekkäitä interventioita; osallistuu aktiivisesti vuorovaikutukseen keskusteluissa ja tehtävissä.

Sisältö

- empatiataitojen kehittyminen
- lapsen yksinäisyys ja attribuutioteoria
- kiusaaminen ja sen torjuminen
- locus of control – itsekontrollin kehittyminen

Suoritustapa

- 25 t kontaktiopetusta, 55 t opiskelijan omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen
- kirjallisuus ja sen suoritustapa sovitaan kouluttajan kanssa

3.1.4 Sivuaineiden opinnot

CEAP500 Esi- ja alkuopetuksen perusopinnot

Laajuus 25 op / 15 ov

Tavoitteet

Opintojaksolla perehdytään esi- ja alkuopetusikäisen lapsen kehityksen piirteisiin ja oppimisedellytyksiin, oppimisvalmiuksien ja työskentelytaitojen arviointiin ja ohjaamiseen sekä kehityksen ongelmien tunnistamiseen (esim. kielelliset viiveet, tarkkaavaisuuden ja käyttäytymisen sekä matemaattisen kehityksen ongelmat).

Esi- ja alkuopetuksen kasvatuksellisten ja opetuksellisten lähtökohtien tarkastelua syvennetään

lapsilähtöisen pedagogiikan ja opetussuunnitelmallisen eheyttämisen näkökulmasta. Hahmotetaan moniammatillisen yhteistyön yhteyksiä ja syvennetään omia valmiuksia kohdata vanhempia.

Eri tieto- ja taitoalueiden sisältöjä lähestytään lapsen tutkivan mielen, kokonaisvaltaisen persoonallisuuden kasvun ja oppimaan ohjaamisen näkökulmasta.

Opintojaksot

Lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen 7 op

Esi- ja alkuopetusikäisen kehitys ja oppiminen
Oppimisvalmiuksien ja työskentelytaitojen arviointi
Oppimisen ja kasvun ongelmia

Esi- ja alkuopetuksen pedagoginen perusta 1 op

Pedagogiset ja didaktiset perusteet
Kasvatuskumppanuus ja vanhempien kohtaaminen

Taito- ja taidesisällöt

Esi- ja alkuopetuksen tieto- ja taitosisältöjen ohjaaminen 7 op

Filosofiaa lapsille – ajattelutaitojen kehittäminen
Lukemisen ja kirjoittamisen oppimisprosessi
Matemaattinen ajattelu ja matemaattiset taidot
Luontoon ja ympäristöön orientoiva kasvatus
Uskonto ja eettinen kasvatus

Suoritustapa

- 200 t kontaktiopetusta, 467 t opiskelijan omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen

Kirjallisuus

Jyväskylän yliopiston OKL:n esi- ja alkuopetuksen perusopinnotiin sisältyvä kirjallisuus soveltuvin osin

CKAP500 Kuvataiteen sivuaineopinnot

Laajuus 25 op / 15 ov

Kuvataiteen pedagogiikka 5 op

Tutkitaan ilmaisen ja kuvataidekasvatuksen tehtäväkenttää liittyen ihmisen kokonaiskasvuun. Pyritään ymmärtämään kuvataidekasvatuksen mahdollisuuksia eri ikäisten lasten kuvallisen ajattelun, havaintokyvyn, mielikuvituksen ja luovuuden kehittäjänä. Kehitetään valmiuksia suunnitella tavoitteellista kuvallista toimintaa. Paneudutaan kuvataiteen keskeisiin työtapoihin ja materiaaleihin. Arvioidaan omia ja lasten tekemiä kuvia pedagogisen suunnittelun pohjaksi. Käytetään taidemuseoita, näyttelyitä ja ympäristöä osana kuvataidekasvatusta. Perehdytään koulun opetussuunnitelmiin ja erilaisiin oppimisympäristöihin. Opintojakson aikana kootaan koko kuvataiteen sivuaineen kattava opetusportfolio.

Kirjallisuus

Piironen & Salminen (toim.) 1996. Kuvitella vuosisata, Taideteollinen korkeakoulu.

Efland, Freeman & Stuhl 1998. Postmoderni taidekasvatus, Taideteollinen korkeakoulu.

Taidehistoria, kuvakulttuuri ja kuva-analyysi 5 op

Muodostetaan yleisnäkemys kuvataiteen ja arkkitehtuurin kehityksestä esihistoriasta nykypäivään. Opetellaan keskustelemaan kuvista käyttäen kuvataiteen käsitteistöä. Hahmotetaan kuvallisen kulttuurin moninaisuutta sekä erilaisten kuvien käyttötarkoituksia, merkityksiä ja ilmaisun keinoja. Kokeillaan eri lähtökohtiin pohjautuvien kuva-analyyysien käyttöä. Etsitään henkilökohtaista suhdetta kuvataiteeseen ja kuvaan.

Kirjallisuus

Tolonen 1998. Matka taiteen historiaan.

Sederholm 2000. Tämäkö taidetta.

Kuvailmaisuus ja kuvallinen ajattelu 5 op

Kehitetään havaintoon ja mielikuvitukseen perustuvaa piirustuksellista ja maalauksellista ilmaisua. Tutustutaan väriteorioihin ja sovelletaan värien hahmottamista omaan kuvan tekemiseen. Kokeillaan kouluun soveltuvia grafiikan menetelmiä. Kuvallista ajattelua syvennetään henkilökohtaisten kuvallisten ilmaisuharjoitusten avulla. Tutkitaan erilaisia kuvan tekemiseen vaikuttavia sommittelu- ja materiaalivaihtoehtoja.

Kirjallisuus

Sovitaan kurssin alussa kouluttajien kanssa

Kolmiulotteinen muoto ja tilan hahmottaminen 5 op

Tutkitaan rakennettua ja luonnonympäristöä. Analysoidaan esineympäristöä sekä arkkitehtuuria. Tutkitaan ja kokeillaan kolmiulotteista tilaa ja muotoa materiaalina ja ilmaisukeinona. Käytetään kuvanveiston, keramiikan ja ympäristötaiteen kouluun soveltuvia menetelmiä.

Kirjallisuus

Korpelainen, Kaukonen & Räsänen 2004. Arkkitehtuurin ABC. Löytöretki rakennettuun ympäristöön.

Mediapedagogiikka 5 op

Pyritään kriittiseen media- ja kuvanlukutaitoon. Analysoidaan eri käyttötarkoituksiin suunnattuja mediakuvia. Tutkitaan kuvakerronnan ja ilmaisun sekä graafisen suunnittelun perusteita esimerkiksi tekemällä videoita, valokuvia ja sarjakuvia. Kokeillaan koulun mediakasvatukseen soveltuvia välineitä ja menetelmiä.

Kirjallisuus

Herkman 2002. Audiovisuaalinen mediakulttuuri.

Suoritustapa

- 260 t kontaktiopetusta, 407 t opiskelijan oma-toimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen

CLIP500 Liikunnan sivuaineopinnot

Laajuus 25 op / 15 ov

Tavoitteet

Opiskelija syventyy kunnallisen opetussuunnitelman laaja-alaiseen toteutukseen erilaisissa oppimisympäristöissä ja erilaisista oppijoista koostuvissa oppilasryhmissä. Koulutuksen aikana perehdytään monipuolisesti perusopetuksen alaluokkien liikuntakasvatukseen tavoitteisiin, oppisisältöihin, opetuksen suunnittelun, toteuttamiseen sekä arviointiin. Syvennetään taitoja, tietoja ja ymmärrystä liikunnan merkityksestä lapsen kasvun ja kehityksen tukemisessa. Pyritään ymmärtämään liikunta yksilön ja yhteisön terveyttä, hyvinvointia ja toimintakykyä ylläpitävänä elämäntapana ei pelkätään koulun oppiaineena. Perehdytään liikuntatieteelliseen tutkimukseen sekä hankitaan kokemuksia yhteistyöstä koulun ulkopuolisten tahojen kanssa.

Liikunnan yksilöllinen sekä yhteiskunnallinen merkitys 3 op

- liikuntakasvatuksen historiaa ja kehitysnäkemyksiä
- liikuntakasvatus tämän päivän yhteiskunnassa
- liikuntakasvatuksen haasteet

Motorinen oppiminen ja liikunnan didaktiikka 6 op

- liikunnan opetuksen fyysiset lähtökohdat
- lapsen fyysis-motorinen kehittyminen sekä siihen vaikuttaminen
- motoristen taitojen oppimisen kehityksellinen viitekehys
- liikeoppi, anatomia ja fysiologia
- liikunnan opetuksen erityiskysymyksiä
- erilaisuuden kohtaaminen liikuntaan liittyvissä tilanteissa
- testit ja ensiapu

Lajitaidot sekä lajikohtainen liikeoppi ja didaktiikka 16 op

- koulun alaluokkien liikuntakasvatukseen tavoitteet, oppisisällöt, toteutus ja arviointi
- työtapojen ja sisältöjen kehittäminen
- tutkiva liikunnanopettaja
- perusliikunta, yleisurheilu, suunnistus ja retkeily
- uinti ja vedestä pelastaminen
- voimistelu ja salityöskentely
- musiikkiliikunta ja tanssi
- palloilu
- hiihto ja alppihiihto
- luistelu ja jääpelit

Suoritustapa

- 260 t kontaktiopetusta, 407 t opiskelijan oma-toimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen

Kirjallisuus

Flemmen 1994. Leikiten suksilla.
Mosston & Ashworth 1994. Teaching Physical Education.
Hiihtotaito 2001. Suomen hiihtoliitto.
Heikinaro-Johansson & Kolkka 1998. Koululiikuntaa kaikille: soveltavan liikunnanopetuksen opas.
Heikinaro-Johansson 2003. Näkökulmia liikunta-pedagogiikkaan.
Lauritsalo, Pohjola, Seppä, Suomalainen & Virrankoski 2002. Uinnin opetuksen opas.
Nupponen 1997. 9–16-vuotiaiden liikunnallinen kehittyminen.
Segercrantz (toim.) 2001. Turvallisuus ja työsuo-jelu liikunnan opetuksessa.
Demonstraatioita tukevaa lähdekirjallisuutta sekä muu kouluttajien kanssa sovittu materiaali.

CVIP500 Vieraskielinen opetus

Laajuus 25 op / 15 ov

Tavoitteet

Opiskelija perehtyy vieraskielisen opetuksen teoriaan ja käytäntöihin uusimman tutkimus- ja keilutiedon pohjalta. Opiskelija kehittää englanninkielen taitoaan ja hankkii valmiudet eri oppiainneiden sisältöjen englanninkieliseen opetukseen ja oppimateriaalin valmistamiseen. Opiskelija toimii aktiivisesti oman opiskelunsa ja työnsä arvioijana ja kehittää omaa opettajuuttaan teorian ja käytännön vuoropuhelun avulla. Opetuksen ja oppimisen lähtökohtana ovat elämyksellisyys, op-

pijakeskeisyys, toiminnallisuus ja kommunikatiivisuus.

Opintojaksot

Englanninkielen kieliopinnot 12 op

- suullinen kielitaito

- kirjallinen esitys

- kielididaktiikka

- sosiolingvistiikka

Vieraskielisen opetuksen teoriaopinnot 2 op

Vieraskielisen opetuksen menetelmäopinnot 8 op

Kehittämistyö 3 op

Suoritustapa

- 175 t kontaktiopetusta, 492 t opiskelijan oma-toimista työskentelyä

- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen

- osa opinnoista suoritetaan verkko-opintoina

Kirjallisuus

Lightbown & Spada 1998. How Languages are learned.

Baker 2001. Foundations of bilingual education and bilingualism.

Peacock 2002. English Phonetics.

Spolsky 1998. Sociolinguistics.

Hanka-Hammerl & Newby 2003. Second language acquisition: The interface between theory and practice.

McConnell 2005. Immersion handbook.

Muu kirjallisuus sovitaan kurssin alussa.

3.2 Maisterin tutkinnon opintojaksot

3.2.1 Kieli-, viestintä- ja orientoivat opinnot

CKI0210 Koulutuksen aikuispedagogiset lähtökohdat

Laajuus 2 op / 1 ov

Tavoitteet

Opintojaksolla perehdytään opiskeluyhteisöön ja oppimisympäristöön niin, että opiskelija ottaa vastuun omasta ammatillisesta kasvustaan ja kehittää kriittistä ja rakentavaa ammatillista yhteisöllisyyttä. Opiskelijat perehtyvät opintojen suunnitteluun ja etenemiseen sekä päivittävät henkilökohtaisen opintosuunnitelmansa.

Opettajan ammatillisiin valmiuksiin liittyvät olennaisena osana hyvät yhteistyövalmiudet. Opintojaksolla opiskelijat tutustuvat ryhädynamiikan perusteisiin ja sitoutuvat pienryhmätyöskentelyyn. Opiskelijat rakentavat yhteisessä keskustelussa ja työskentelyssä ymmärrystään opettajan työn keskeisiin psykososiaalisiin ilmiöihin ja ryhmässä oppimiseen.

Sisältö

- opintojen ohjaus ja suunnittelu

- henkilökohtaisen opintosuunnitelman päivittäminen

- koulutuksen didaktiset ja pedagogiset periaatteet

- opettajuuden tulkinnat

- johdatus ryhädynamiikkaan

- ryhmän toimintaperiaatteiden merkitys ryhmäprosessissa

- ryhmässä toimimisen esteet ja niiden voittaminen
- ryhmätoiminnan arviointimenetelmät teoriassa ja käytännössä

Suoritustapa

- 15 t kontaktiopetusta, 38 t opiskelijan omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen, henkilökohtaisen opintosuunnitelman päivittäminen

CKI0220 Tutkimusviestintä ja tiedonhankinta

Laajuus 3 op / 2 ov

a. Tutkimusviestintä

Tavoitteet

Opintojaksolla perehdytään tieteellisen kirjoittamisen luonteeseen ja periaatteisiin. Tavoitteena on, että opiskelija kehittää omaa kirjoitustyyliään, joka noudattaa tieteellisen kirjoittamisen sääntöjä ja sopimuksia.

Sisältö

- tieteellisen kirjoittamisen tyylien peruspiirteet ja joustavuuden rajat
- lähdekirjallisuuden valinta ja referoiva kirjoittaminen
- argumentoinnin merkitys ja tieteellisen tekstin kommunikoivuus
- tieteenalan kielenkäytön konventiot

Suoritustapa

- 18 t kontaktiopetusta, 44 t opiskelijan omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen
- kirjallisuus ja sen suoritustapa sovitaan kouluttajan kanssa

b. Tiedonhankinta

Tavoitteet

Menestyksekkäs tieteellinen tiedonhaku edellyttää tutkimuksen keskeisten käsitteiden ja käsitteiden välisten suhteiden hahmottamista. Opintojaksolla tutustutaan tiedonhankintaan sekä yleistiedon että erityisesti tieteellisen tiedon näkökulmista. Tavoitteena on kehittyä kriittiseksi tiedonhakijaksi.

Sisältö

- tietokannat ja niiden hyödyntäminen
- hakukäsitteet
- lähdekritiikki
- näyttekansion työstäminen

Suoritustapa

- 6 t kontaktiopetusta, 12 t opiskelijan omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen

3.2.2 Kasvatustieteen syventävät opinnot

Kasvatustieteen syventävien opintojen tavoitteena on laajentaa opettajaksi opiskelevan näkemystä opetuksen ja kasvatuksen erityiskysymyksistä. Tämän kaltaista opiskelijoiden tietoisuuden kehittymistä tuetaan niin kasvatustieteellisten opintojen kuin syventävän opetusharjoittelunkin avulla (ks. s. 27). Opintoihin liittyvällä valinnaisuudella tavoitellaan sitä, että jokainen opiskelija voi kehittää pedagogista käyttöteoriaansa omien intressiensä suuntaamana. Toisena keskeisenä tavoitteena on, että opettajaksi opiskeleva saa omakohtaista kokemusta ja tietoa kasvatuksen ja opetuksen tutkimuksesta, ymmärtää käytännön ja tutkimuksen välisen yhteyden sekä kehittää myös itselleen käytännön näkökulman tueksi tieteellistä näkökulmaa arkipäivän kysymyksiin. Opiskelija rakentaa omakohtaisesti työtään tutkivan ja kehittävän opettajan strategioita.

Teema II: Opettaja lasten kasvun ja oppimisen ohjaajana

Opettajan tarvitsee syvällistä teoreettista tietoa lapsen kehityksestä ja oppimisesta. Lapsuuden ymmärtäminen ainutkertaisena elämänvaiheena, lapsuuteen liittyvät kasvun ja kehityksen haasteet sekä niihin kehitetyt ennaltaehkäisy- ja intervention keinot muodostavat opettajan käyttöteorian tärkeän osa-alueen, jota täydentää oppimispsykologinen ja kognitiivispsykologinen tietämys. Oppimisen ja pedagogisen ohjauksen ytimeen päästään erityispedagogisessa tiedossa, jota opettajaksi opiskeleva voi soveltaa yleisopetukseen opetuksen yksilöllistämässä. Havainnoinnin ja oppilaantuntemuksen taitojaan harjoittamalla opettaja kehittyi erilaisten lasten ymmärtämisessä ja ohjaamisessa. Moninaista tukea tarvitsevien oppilaiden ohjaamisessa tarvitaan moniammatillista yhteistyötä, jolla pyritään tukemaan oppilaan kasvua ja estämään syrjäytymiskehitys eri muodoissaan.

CSOS010 Lapsen ja nuoren kasvun ja oppimisen erityiskysymyksiä

Laajuus 4 op / 2,5 ov

Tavoitteet

Tarkastellaan lapsen ja nuoren kasvun ja oppimisen edellytyksiä sekä vahvistetaan valmiuksia tunnistaa kasvuun ja oppimiseen liittyviä vaikeuksia ja yksilöllisen tuen tarvetta. Syvennetään asiantuntemusta moninaista tukea tarvitsevien oppilaiden kasvun ja oppimisen ohjaamisessa ja syrjäytymisen tunnistamisessa moniammatillisen yhteistyön kontekstissa. Tutustutaan inklusioajatelun filosofisiin lähtökohtiin.

Opintojaksoa tukee aihepiiriin liittyvä erityiskasvatuksen harjoittelu.

Sisältö

- opetussuunnitelman näkökulma erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetukseen
- kielellisten oppimisvaikeuksien ennaltaehkäisy, diagnosointi ja kuntoutus
- sosiaalinen sopeutumattomuus ja syrjäytyminen – sosiologinen ja yksilödiagnostinen näkökulma
- kokonaiskehitystä tukevia pedagogisia toimintatapoja
- inkluusio-ajatteluun pohjautuva yhdessä oppiminen

Suoritustapa

- 24 t kontaktiopetusta, 83 t opiskelijan omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen
- kirjallisuus sovitaan kouluttajan kanssa

CSOS015 Ohjattu soveltava harjoittelu: erityiskasvatuksen harjoittelu (ks. s. 28)

Teema III: Opettaja vaikuttajana yhteiskunnassa

Opettaja on sosiaalisen ja inhimillisen pääoman rakentaja yhteiskunnassa. Työnsä kautta opettaja vaikuttaa laajasti yhteiskuntaan, josta hän saa vastavuoroisesti myös virikkeitä ja haasteita työhönsä. Opettajaksi opiskelevan tulee perehtyä kasvatustoiminnan yhteiskunnallisiin ja filosofisiin lähtökohtiin, koulun ja yhteiskunnan perustaviin yhteyksiin sekä kulttuurin arvorakenteisiin ja niissä tapahtuviin muutoksiin. Opetus- ja kasvatustyön yhteiskunnallisten lähtökohtien tarkastelu auttaa ymmärtämään oppilaiden elämään ja kasvuun vaikuttavia erilaisia tekijöitä: perheitä, vanhempien haasteita työelämässä, kaveripiiriä ja nuorten kulttuuria, joihin liittyy myös riskejä. Opettajan tehtävänä lasten kasvun tukemiseksi on rakentaa yhteyksiä kotien ja muiden nuorten elämään vaikuttavien tahojen kanssa. Opettajan työ on keskeisesti vuorovaikutusta erilaisissa yhteiskunnallisesti jäsentyneissä konteksteissa.

CSOS020 Kasvatus- ja yhteiskuntafilosofia

Laajuus 4 op / 2,5 ov

Tavoitteet

Opintojaksossa syvennetään näkemyksiä kasvatustoiminnan filosofisista ja yhteiskunnallisista lähtökohdista. Tarkastellaan koulun ja yhteiskunnan välisen vuoropuhelun merkitystä sekä kulttuurin arvorakenteissa tapahtuvien muutosten vaikutuksia yksilön arvomaailman rakentumiseen.

Sisältö

- ihmiskäsityksen perusulottuvuudet
- ihmiskäsityksen ja kasvatustoiminnan yhteys
- arvot ja niiden muutokset yhteiskunnassa
- kasvatuksen, arvojen ja vuorovaikutuksen väliset yhteydet
- kasvatuksen ja koulun merkitys yhteiskunnassa
- kasvatustoiminnan suhde kulttuurin muutoksissa
- opettaja arvokasvattajana
- luovuus ja vastuu kasvatuksessa

Suoritustapa

- 15 t kontaktiopetusta, 92 t opiskelijan omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen
- kirjallisuus ja sen suoritustapa sovitaan kouluttajan kanssa

CSOS025 Vuorovaikutus erilaisissa kasvatuksen konteksteissa

Laajuus 3 op / 2 ov

Tavoitteet ja sisällöt

Opettaja on työssään yhteydessä monitasoiseen, luonteeltaan erilaisiin ja muuttuviin kasvatustoiminnan konteksteihin. Opintojaksolla tarkastellaan näiden kontekstien opettajan työlle ja kasvatukselle asettamia päämääriä ja haasteita. Tarkastellaan syvennetään paneutumalla eri kontekstien edellyttämiin ihmissuhde- ja vuorovaikutustaitoihin, työssäjaksamisen kysymyksiin sekä vuorovaikutuksen ongelmatilanteiden käsittelyyn.

Sisällöt

- luokkayhteisön vuorovaikutustilanteet
- koulun työyhteisön toimintaa
- moniammatillinen yhteistyö
- kodin ja koulun yhteistyö
- opettajan työssäjaksaminen

Suoritustapa

- 18 t kontaktiopetusta, 62 t opiskelijan omatoimista työskentelyä
- aktiivinen osallistuminen opetukseen ja oppimistehtävien tekeminen

Kirjallisuus

sovitaan kouluttajan kanssa seuraavista:

Cole 2005. Professional values & practice: Meeting the standards.

Darling-Hammond & Bransford (toim.) 2005. Preparing teachers for a changing world: What teachers should learn and be able to do.

Hämäläinen 2005. Ihmisen kokoinen työyhteisö.

Isokorpi 2004. Tunneoppia parempaan vuorovaikutukseen.

Kauppi 2005. Vuorovaikutus- ja sosiaaliset taidot.

Metso 2004. Koti, koulu ja kasvatusta – Kohtaamisia ja rajankäyntejä.

CSOS030/035/040 Ohjattu soveltava harjoittelu: valinnainen harjoittelu (ks. s. 29)

Teema IV: Opettaja oman työnsä asiantuntijana

Suomalainen peruskoulun opettaja omaa itsenäisen ja yhteiskunnallisesti merkittävän profession, mihin liitetään käsitys opettajan dynaamisesta asiantuntijuudesta. Työtään tutkivan ja kehittävän opettajan otetta pyritään koulutuksessa herättämään ja vahvistamaan. Dynaaminen ja tutkiva ote opettajan työhön auttaa työssä jaksamista. Tutkimustyöstä tulisi muodostua osa opettajan ammatillisesta kasvua, mikä edellyttää tutkimuskysymysten nousemista opettajaksi opiskelevan omista kasvutavoitteista. Opettajan reflektiivisyyden taitoa ammatillisena perusedellytyksenä pyritään vahvistamaan. Opettajan asiantuntijuuteen ja tutkimustyöhön tulisi liittyä sosiaalinen aspekti: yhdessä tutkiminen sekä tutkimustyön ja pedagogisten kokemusten jakaminen vahvistaa ja syventää opettajuutta.

CSOS050 Pedagoginen seminaari, teemana tutkiva opettaja

Laajuus 2 op / 1 ov

Tavoitteet

Seminaarin yhteisenä osallistujien kehystavoitteena on kehittää kykyä keskustella ja jäsentää käsitteellisesti kasvatuksen, koulutuksen ja koulun ongelmia sekä näitä koskevaa tutkimusta. Dialogissa opiskelijat syventävät käsitystään keskustelun merkityksestä oppimisessa ja yhteistoiminnan kehittämisessä. Teemaa tutkivasta opettajasta vaalitaan valitsemalla sisältöjä ja käsittelyn näkökulmia.

Sisältö/suoritustapa

- 12 t kontaktiopetusta, 41 t opiskelijan omatoimista työskentelyä.

Opiskelijat laativat 3–4 hengen ryhmissä valitsemastaan aiheesta alustuksen, jonka pohjalta käydään yhteinen keskustelu seminaariryhmässä. Istunnoissa keskustelua johtaa kulloinkin tehtävään valittu opiskelija. Keskustelun aiheet valitaan kasvatuksen ja sitä koskevan tutkimuksen alueelta. Työskentelyssä ja keskustelussa korostetaan erityisesti teorian ja tieteellisen tiedon merkitystä käytännön toiminnan jäsentämisessä ja kehittämisessä.

Oheiskirjallisuus

Campoy 2005. Case study analysis in the classroom: becoming a reflective teacher.

Kullberg 2004. Etnographi i klassrummet.

Hakkarainen ym. 2005. Tutkiva oppiminen käytännössä: matkaopas opettajille.

Mertler 2005. Action research: teachers as researchers in the classroom.

CSOS045 Ohjattu soveltava harjoittelu: syventävä harjoittelu (ks. s. 29)

CSOS055 Tutkimusmenetelmäopinnot

Laajuus 10 op / 6,5 ov

Tavoitteet

Opiskelija laajentaa näkökulmaansa kasvatustieteen tutkimusmenetelmiin ja niiden ajankohtaisiin kysymyksiin sekä perehtyy syvemmin omaan tutkielmaansa soveltuviin menetelmiin. Opiskelija syventää käsityksiään inhimillisestä tiedosta, tieteellisen toiminnan luonteesta ja tieteellisen selittämisen keskeisistä ongelmista.

Sisältö ja suoritustapa

1. Tieteenteoria

Kontaktiopetusta johdantona metodologiaan 12 t, omatoimisenä työskentelynä (52 t) essee seuraavan kirjallisuuden perusteella:

Aaltola 1994. Eräitä tieteenteorian peruskysymyksiä ihmistutkimuksen näkökulmasta. Chydenius-Instituutin tutkimuksia nro 4.

Aarnos 2000. Kasvatustieteen etiikasta ja emansipatorisesta tiedosta. ChyNetti. Chydenius-Instituutin verkkojulkaisuja. URL: <http://educa.kpnet.fi/kpkeko/chydeni/julkaisu/chynetti.htm>.

2. Metodiopetusta

36 t seuraavista aihepiireistä:
- kvantitatiivinen analyysi ja tulkinta 14 t, omatoiminen työskentely 30 t
- kvalitatiivinen analyysi ja tulkinta 14 t, omatoiminen työskentely 30 t
- kvantitatiivisen ja kvalitatiivisen päättelyn yhdistäminen (sisältyy edellisiin)
- valinnaisia 4 t moduleita, joista opiskelija valitsee vähintään kaksi, seuraavista aiheista: teorian asema tutkimuksessa ja teoreettinen tutkimus, erilaisia aineistonhankintatapoja, metodologisia suuntauksia, analyysin ja tulkinnan apuvälineitä sekä muita mahdollisia ajankohtaisia aiheita.

3. Metodikirjallisuus

- omatoiminen työskentely 107 t

Opiskelija perehtyy kahteen omaan tutkielmaansa liittyvään menetelmäkirjaan ja mahdolliseen esimerkkitutkimukseen. Kirjat sovitaan tentaattorin kanssa ja samalla sovitaan oppimistehtävien luonteesta.

Valinnainen metodikirjallisuus

Aaltola & Valli 2001. Ikkunoita tutkimusmetodeihin II.

Alkula, Pöntinen & Ylöstalo 1994. Sosiaalitutkimuksen kvantitatiiviset menetelmät.

Czaja & Blair 2005. Designing surveys. A guide to decisions and procedures.

Ellis 2005. Research on educational innovations. Eye on Education.

Heikkinen, Huttunen & Moilanen (toim.) 1999. Siinä tutkija missä tekijä. Toimintatutkimuksen perusteita ja näköaloja.

Heritage 1996. Harold Garfinkel ja etnometodologia.

Hirsjärvi & Hurme 2001. Tutkimushaastattelu.

Kvale 1996. Interviews. An introduction to qualitative research interviewing.

Luwisch 2005. Teachers' voices: storytelling and possibility.

Moustakas 1994. Phenomenological research methods.

Nardi 2003. Doing survey research. A guide to quantitative methods.

Nisula (toim.) 1994. Näköaloja kulttuureihin – antropologian historiaa ja nykysuuntauksia.

Nummenmaa, Konttinen, Kuusinen & Leskinen 1997. Tutkimusaineiston analyysi.

Palonen 1988. Tekstistä politiikkaan. Johdatusta tulkintataitoon.

Perttula & Latomaa 2005. Kokemuksen tutkimus. Merkitys – tulkinta – ymmärtäminen.

Perttula 1995. Kokemus psykologisena tutkimuskohteena: johdatus fenomenologiseen psykologiaan.

Ricoeur 1996. The hermeneutics of action.

Schranz (toim.) 1993. Qualitative voices in educational research.

Schultz 2005. Handbook of psychobiography.

Siljander 1988. Pedagogisen hermeneutiikan pääsuuntauksset.

Syrjälä, Ahonen, Syrjäläinen & Saari 1994. Laadullisen tutkimuksen työtapoja.

Tontti 2005. Tulkinnasta toiseen – esseitä hermeneutiikasta

Van Manen 2005. Researching lived experience: Human science for an action sensitive pedagogy.

Varto 1992. Laadullisen tutkimuksen metodologia.

Yin 2002. Case study research – design and methods.

CSOS090 Tutkielmaopinnot

Laajuus 38 op / 20 ov

Tavoitteet

Opiskelija rajaa oman tutkimusintressinsä pohjalta mielekkään, opettajan ammatillista kasvua edistävän tutkimusaiheen kasvun, kehityksen, kasvatuksen ja opetuksen kentältä. Opiskelija toteuttaa aiheestaan tutkimusprosessin, joka tuottaa paitsi pro gradu -tutkielman, myös opettajan työssä vaidittavia ajattelun strategioita sekä oman tutkimusaiheen ja seminaarissa käsiteltyjen aiheiden asiantuntemusta.

Sisältö

Tutkimusideasta tutkimusongelmaan, ongelman tutkittavuus ja pohjatiedot ongelmasta, tutkimuskirjallisuuden referoinnista teorian hahmotteluun ja tutkimusongelmaa vastaavan tutkimusaineiston hankkiminen, tutkimusaineiston käsittely, saatujen tulosten tulkinta ongelman suunnassa ja tutkimusraportin luonnostelu, tutkimusongelmaan vastaminen teoreettisen viitekehyksen tasolla muistaen tutkimusaineiston rajoitukset, tulosten hyödynnettävyyden pohtiminen sekä tutkimusraportin viimeistely ja esittäminen.

Suoritustapa

Seminaarityöskentelyä 48 t. Aktiivinen osallistuminen seminaariin. Opiskelija laatii aiheestaan lukukausittain kirjallisen alustuksen, joka käsitellään seminaariryhmässä ohjaajan johdolla. Kukin opiskelija toimii myös toisen opiskelijan tutkimuksen kriittisenä arvioijana ja tukijana. Seminaarityöskentelyyn liitetään myös alustuksia ja harjoituksia tieteenfilosofisista, metodologisista ja menetelmällisistä kysymyksistä aiheiden nostamien tarpeiden mukaan. Lisäksi annetaan yksittäis- ja pienryhmäohjausta.

CSOS095 Kypsyysnäyte

Pro gradu –tutkielman valmistuttua opiskelija suorittaa kypsyysnäytteen. Siinä hän osoittaa kirjallisuudessa esseessä kasvatustieteellisen ja erityisesti oman tutkimusaiheensa asiantuntemuksen sekä suomen tai ruotsin kielen taidon mikäli sitä ei ole aiemmin kypsyysnäytteessä arvioitu.

Teema V: Erilliset kirjallisuusopinnot

CSOS080 Syventävä kirjallisuus

Laajuus 5 op / 3 ov

Sisältö/suoritustapa

Opiskelijan omatoimista työskentelyä 134 t. Syventävän kirjallisuuden opintasuoritus ohjaa opiskelijan tutustumaan monipuolisesti kasvatustieteelliseen, erityisesti pedagogiseen, kirjallisuuteen. Tentaattorin kanssa keskustellen opiskelija valitsee tietojaan täydentävän ja ajatteluaan syventävän opiskelukokonaisuuden, johon sisältyy 4–5 teosta alla luetelluista siten, että tenttiin tulee teos/teoksia syventävien opintojen kolmelta aihealueelta. Teoksista ja suoritustavasta sovitaan tentaattorien kanssa. Opiskelija voi ehdottaa myös teoksia, jotka eivät kuulu luetteloon. Suoritustapoina sovelletaan perinteistä tenttiä, avointa tenttiä sekä esseen kirjoittamista yksin tai yhdessä. Itsestä työstä voidaan myös irrottaa tunteja kirjallisuusseminariin. Opintoihin liittyvällä valinnaisuudella tavoitellaan sitä, että jokainen opiskelija

voi kehittää pedagogista käyttöteoriaansa omien intressiensä suuntaamana.

Opettaja lasten kasvun ja oppimisen ohjaajana

Blatchford & Leo 2005. Pupils' motivation and attitudes.

Gergen & Gergen 2003. Social construction.

Gibbs 2003. Moral development and reality.

Jarvis 2005. Human learning: an holistic approach.

Kontoniemi 2003. "Milloin sinä otat itseäsi niskasta kiinni?" Opettajien kokemuksia alisuoriutujista.

Langfor 2005. Vygotsky's developmental and educational psychology.

McCutcheon & Lindsay 2005. It doesn't take a genius: five truths to inspire success in every student.

McLean 2003. The motivated school.

Miller 2005. Educating for wisdom and compassion: creating a climate for timeless learning.

Puolimatka 2004. Kasvatus, arvot ja tunteet.

Royer (toim.) 2005. Impact of cognitive revolution on educational psychology.

Skinnari 2004. Pedagoginen rakkaus: kasvattaja elämän tarkoituksen ja ihmisen arvoituksen äärellä.

Tamminen 2004. Olipa kerran lapsuus.

Opettaja vaikuttajana yhteiskunnassa

Freire 2005. Sorrettujen pedagogiikka.

Kiviniemi 2000. Opettajan työtodellisuus haasteena opettajankoulutukselle.

Launonen 2000. Eettinen kasvatusajattelu suomalaisen koulun pedagogisissa teksteissä 1860-luvulta 1990-luvulle.

Lynn 2004. Education and conflict: complexity and chaos.

Moore 2004. Education and society: issues and explanations in the sociology of education.

Pufall & Unsworth 2004. Rethinking childhood.

Salzman 2001. Understanding culture: An introduction to anthropological theory.

Smyth ym. 2004. "Dropping out", drifting off, being excluded: becoming somebody without school.

Sutinen 2003. Kasvatus ja kasvu. George H. Meadin kasvatusajattelu John Deweyn ja Charles S. Peircen filosofian valossa.

Opettaja oman työnsä asiantuntijana

Atjonen 2004. Pedagoginen etiikka koulukasvatuksen karttana ja kompassina.

Harjunen 2002. Miten opettaja rakentaa pedagogisen auktoriteetin? Otteita opettajan arjesta.

Martin-Kniep 2004. Developing learning communities through teacher expertise.

Pass 2004. Parallel paths to constructivism: Jean Piaget and Lev Vygotsky.

Puolimatka 2002. Opetuksen teoria – konstruktivismista realismiin.

Siljander (toim.) 2000. Kasvatus ja sivistys.

Simpson 2005. John Dewey and the art of teaching: toward reflective and imaginative practice.

3.3 Ohjattu opetusharjoittelu

Yleiset tavoitteet ja lähtökohdat

Opetusharjoittelu on kasvatustieteellisten opintojen keskeinen osa ja tukee laaja-alaisesti opiskelijan ammatillista kasvua työnsä merkityksestä tie-toiseksi ja työnsä lähtökohdista monipuolisesti jäsentäväksi opettajaksi. Harjoittelu tarjoaa opiskelijalle mahdollisuuden tarkastella kasvatuksen ilmiöitä käytännön yhteyksissä ja sitoa niitä kasvatuksen teoriaan. Opiskelijaa kannustetaan tutkimaan omaa toimintaansa kasvattajana ja opettajana kokemuksellisen oppimisen periaatteiden mukaisesti. Harjoittelujaksot liitetään toisiinsa henkilökohtaisilla harjoittelusuunnitelmissa, joihin sisältyy omien tavoitteiden asettaminen ja jatkuva reflektiivinen itsearviointi.

Harjoittelujaksoissa korostetaan lapsen kehityksen ja kasvun sekä oppimisen näkökulmia, teorian ja käytännön yhteyttä, yhteistoiminnallisuutta sekä tutkivaa otetta opettajan työhön. Harjoittelussa tarkastellaan opetus-oppimistoiminnan jäsentämisen yhteydessä yhteiskuntaan, koulu yhteisöön ja opettajuuteen liittyviä kasvatustoiminnan lähtökohdita ja opettajan työn eettisiä kysymyksiä.

Toteutus ja sisällöt

Opiskelijan oman opettajuuden tiedostamista ja kehittymistä tuetaan koko harjoitteluprosessin ajan yksilö- ja pienryhmäkeskusteluissa sekä vähitellen syventyvällä itsearvioinnilla. Itsearviointia edistävissä reflektiivisessä harjoittelupäiväkirjassa opiskelija mm. arvioi kullekin harjoittelujaksolle asettamiensa henkilökohtaisten tavoitteiden toteutumista. Harjoittelujen päätteeksi opiskelija käy yhdessä ohjaajiensa kanssa kehitys- ja arviointikeskustelut.

Harjoittelujen aikana opiskelija seuraa ja toteuttaa opetusta yksin ja ryhmissä, osallistuu yksilö- ja ryhmäohjauksiin sekä koulun muuhun toimintaan (esim. päivänavaus, erityisopetus, oppilashuolto, tukiovetus, kodin ja koulun yhteistyö, juhlat, projektit).

Harjoittelussa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan verkkoympäristöä jaetun asiantuntijuuden ja ohjausvuorovaikutuksen välineenä.

Harjoittelujen tarkemmat toteutusohjeet ilmenevät ennen harjoittelujaksoa vastuupettajan kokouksesta harjoittelusuunnitelmasta.

CAIA030 Ohjattu perusharjoittelu: Opintoharjoittelu

Laajuus 6 op / 4 ov

Tavoitteet

Opiskelija harjaantuu havaitsemaan eri kehitysvaiheissa olevien oppilaiden olennaisia piirteitä; suuntaa ja ohjaa ajatteluaan kohden kasvatuksen teorian ja käytännön yhdistämistä; soveltaa opettavien aineiden opinnoista saatua tietoa luokan toimintaan oppimistehtävien avulla; syventää yhteistyön ja yhteistoiminnallisen oppimisen taitoja sekä soveltaa opinnoissa hankkimiaan tietoja ja taitoja oppilaslähtöisessä opetus- ja kasvatustyössä; kiinnostuu oman opettajuuden tiedostamisesta ja kehittamisestä.

Toteutus ja sisällöt

Opintoharjoittelussa opiskelija työskentelee neljän viikon ajan luokanopettajan ohjauksessa, pienryhmässä perusopetuksen 1–6-luokassa jollakin Kokkolan kaupungin koululla.

1. Laatii harjoittelusuunnitelman opintoharjoittelun yksilöllisestä etenemisestä.
2. Perehtyy luokanopettajan ohjauksessa koulukohtaiseen opetussuunnitelmatyöhön sekä harjoitteluluokan lukukausisuunnitelmiin.
3. Laatii pienryhmässä verkkoympäristöön kuvauksen ohjaamiensa oppilaiden kehitysvaiheen ominaispiirteistä sekä syventää kuvausta tarkastelemalla yhtä tai kahta luokan arjessa havaitsemaansa käytännön tilannetta (case).
4. Suunnittelee, toteuttaa ja arvioi opettavien aineiden opintojen ja kasvatustieteen opintojen oppimistehtäviä sekä laatii laajennetun tuntisuunnitelman.
5. Osallistuu ryhmäkuuntelujen suunnitteluun ja toteutukseen sekä niiden pohjalta järjestettyihin keskusteluihin.

CAIA040 Ohjattu perusharjoittelu: Pedagoginen harjoittelu

Laajuus 8 op / 5 ov

Tavoitteet

Opiskelija kehittyä tuntisuunnittelusta suurempien kokonaisuuksien suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin opetussuunnitelmien pohjalta; syvennyy opetuksen yhteissuunnitteluun, oppilasarviointiin, opetuksen eriyttämiseen ja opetuskokonaisuuksien integrointiin; soveltaa tieto- ja viestintätekniikkaa pedagogisesti tarkoituksenmukaisella tavalla; perehtyy kodin ja koulun yhteistyön muotoihin ja haasteisiin; jatkaa oman kasvatustietämystään erittelyä mm. vertaisarvioinnin avulla.

Toteutus ja sisällöt

Pedagogisessa harjoittelussa opiskelija työskentelee viiden viikon ajan luokanopettajan ohjauksessa, pienryhmässä Torkinmäen koululla. Har-

joittelu aloitetaan opetuksen suunnittelulla ja oppilaisiin sekä luokan toimintaan tutustumisella. Ennen varsinaisten opetusviikkojen alkamista on yhteinen suunnitteluviikko. Opetustunnit jakautuvat neljälle viikolle. Opiskelijoiden arviointi omasta työskentelystään ja oppilaiden edistymisestä ovat yhteenvetokeskustelun pohjana.

Tässä harjoittelussa yleissisältöjen lisäksi opiskelija:

1. Suunnittelee yhdessä opiskelijakollegoiden ja luokanopettajan kanssa neljän viikon kokonaisuuden.
2. Perehtyy harjoittelukoulun opetussuunnitelmaan ja arviointikäytänteisiin sekä soveltaa monipuolisia arviointimenetelmiä oppilasarvioinnissa.
3. Tekee kahdesta oppiaineesta jaksosuunnitelmat ja yhdestä päivästä päivä suunnitelman, jonka toteuttaa itsenäisesti.
4. Syvennyy opetuksen eriyttämisen perusteisiin ja soveltaa niitä opetuksessaan.
5. Seuraa aktiivisesti toisten opiskelijoiden opetusta ja osallistuu vertaisarviointiin.
6. Perehtyy koulun suunnitelmiin ja käytänteisiin kodin ja koulun välisestä yhteistyöstä.

CSOS015 Ohjattu soveltava harjoittelu: Eriyiskasvatuksen harjoittelu

Laajuus 3 op / 2 ov

Tavoitteet

Opiskelija perehtyy lapsen ja nuoren kognitiivisessa, psyykkisessä, emotionaaliossa ja sosiaalisessa kehityksessä ilmeneviin häiriöihin, niiden diagnosointiin ja kokonaisvaltaiseen hoitoon ja kuntoutukseen, tutustuu moniammatillisen yhteistyön haasteisiin ja mahdollisuuksiin (mm. HOJKS-prosessi); tutustuu erityisopetuksen osa-alueisiin ja käytänteisiin; laajentaa luokanopettajana asiantuntemustaan nähdä oppilas monimuotoisen sosiaalisen kasvuympäristön jäsenenä sekä tunnistaa ja arvioi erityiskasvatustietämystään ja kasvatuksen eettisiä perusteita.

Toteutus ja sisällöt

Opiskelija perehtyy asettamiensa tavoitteiden mukaisesti erityisopetuksen ja oppilashuollon tehtäväkenttään viikon mittaisen harjoittelujakson aikana valitsemassaan harjoitteluympäristössä. Opiskelija hankkii tietoja, seuraa opetusta, haastattelee asiantuntijoita; perehtyy kirjallisuuteen ja laatii teoreettis-käytännöllisen selvityksen kokemastaan ja oppimastaan. Osallistuu harjoittelua edeltävään ja kokemuksiä analysoivaan seminaariin.

CSOS030/035/040 Ohjattu soveltava harjoittelu: Valinnainen harjoittelu

Laajuus 3 op / 2 ov

Tavoitteet

Opiskelija kehittää taitojaan suunnitella, toteuttaa ja arvioida erilaisissa kasvu- ja oppimisympäristöissä tarvittavia pedagogisia toimintatapoja; syventää valmiuksiaan opetuksen eheyttämisessä; kehittää näkemystään opetus- ja kasvatustyön suhteesta yhteiskuntaan; laajentaa käsitystään opettaja-asiantuntijuudestaan.

Toteutus ja sisällöt

Opiskelija valitsee yhden kolmesta harjoitteluvaihtoehdosta oman harjoittelusuunnitelmansa pohjalta.

a. CSOS030 Projektiharjoittelu

Harjoittelu painottuu erityisesti oppimaan oppimisen ohjaamisen kysymyksiin sekä opetuksen eheyttämiseen. Kahden kalenteriviikon aikana opiskelijat suunnittelevat ja toteuttavat pienryhmissä yhteisen projektiluonteisen, tutkivan oppimisen lähestymistapaa soveltavan kokonaisuuden. Harjoittelupaikkana on Torkinmäen koulu.

b. CSOS035 Ulkomailla harjoittelu

Opiskelija tutustuu kahden viikon aikana erilaisiin kasvu- ja oppimisympäristöihin, työskentelyolosuhteisiin sekä opetuksen suunnitteluun ja toteutukseen. Opiskelija osallistuu yhdessä luokanopettajan kanssa mahdollisuuksien mukaan opetuksen toteutukseen ja koulun muuhun toimintaan. Opiskelija hankkii itse harjoittelupaikan.

c. CSOS040 Yhdysluokkaharjoittelu

Opiskelija tutustuu kahden viikon aikana eri-ikäisten samanaikaiseen opettamiseen opetussuunnitelmien pohjalta; opetuksen järjestelyihin, erityisesti eheyttämiseen ja yksilöllistämiseen; yhdysluokkaopettajan työhön liittyviin tehtäviin sekä koulun ja lähiympäristön vuorovaikutukseen. Opiskelija hankkii itse harjoittelupaikan.

CSOS045 Ohjattu soveltava harjoittelu: Syventävä harjoittelu

Laajuus 8 op / 5 ov

Tavoitteet

Opiskelija ottaa kokonaisvastuun harjoitteluluokan kasvatuksesta ja oppimaan ohjaamisesta; kehittää laajojen opetuksellisten kokonaisuuksien suunnittelun ja toteutuksen taitojaan; tutustuu tutkivan oppimisen lähtökohtiin opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa; tekee itsenäisiä ja kasvatuksen sekä opetuksen kannalta tarkoituksenmukaisia ratkaisuja; laajentaa oppilasarvioinnin sekä opetuksen eriyttämisen taitojaan; tutustuu ja osallistuu koulun kehittämiseen ja yhteisöllisyyteen sekä koulun omaan opetussuunnitelmatyöhön; syventää omaa persoonallista ja ammatillista identiteettiään.

Toteutus ja sisällöt

Tämä opetusharjoittelu voidaan suorittaa joko Kokkolassa Torkinmäen koulussa tai etäopetusharjoitteluna opiskelijan omassa luokassa. Edellytyksenä viime mainitulle on opiskelijan työskenteleminen päätoimisesti perusopetuksen 0–6-luokan luokanopettajana vähintään yhden lukukauden ajan. Omassa luokassa tapahtuvaa harjoittelua ohjaavat koulutuksen ohjaajat ja tehtävään koulutetut tutorit.

Torkinmäen koulussa suoritettavassa harjoittelussa opiskelija:

1. Perehtyy yhdessä ohjaavan opettajan kanssa luokan lukukausisuunnitelmaan ja sen laadintaan sekä koulun arviointikäytänteisiin.
2. Seuraa opetusta yhteisellä suunnitteluviikolla ja omaa opetusviikkoa edeltävällä viikolla.
3. Suunnittelee yhdessä luokanopettajan ja samassa luokassa harjoittelevien kanssa kolmen viikon kokonaisuuden.
4. Suunnittelee ja toteuttaa itsenäisesti yhden viikon opetuksen (viikko- ja päiväsuunnitelmat). Viikon opetuksen voi sitoa tutkivan oppimisen lähestymistapaan.
5. Huomioi opetuksessaan oppilaiden yksilöllisiä kasvun ja oppimisen edellytyksiä.
6. Osallistuu koulun yhteisen työskentelyjakson suunnittelutehtäviin sekä toteutukseen.
7. Tutustuu koulun hallinnollisiin tehtäviin.
8. Analysoi ja arvioi harjoittelupäiväkirjassaan ammatillisen identiteettinsä kehittymistä ja osallistuu arviointikeskusteluihin.

Omassa luokassa tapahtuvassa syventävässä opetusharjoittelussa opiskelija:

1. Laatii kuvauksen omasta työympäristöstään verkkoympäristöön.
2. Suunnittelee yhdessä tutorin kanssa lukukausisuunnitelman ja kolmen viikon kokonaissuunnitelman.
3. Laatii sen päivän päiväsuunnitelman, jona koulutuksen ohjaaja käy seuraamassa opetusta.
4. Huomioi opetuksessaan oppilaiden yksilöllisiä kasvun ja oppimisen edellytyksiä.
5. Pohtii ja analysoi keskustelulistoilla yhdessä ohjaajien ja opiskelijoiden kanssa opettajan työssä kohtaamiaan kasvatuksellisia sekä opetus- ja oppimisteoreettisia ongelmia.
6. Tutustuu koulun hallinnollisiin tehtäviin.
7. Analysoi ja arvioi harjoittelupäiväkirjassaan ammatillisen identiteettinsä kehittymistä ja osallistuu arviointikeskusteluihin.

4 Opintojen ajoitussuunnitelma

---

1. kevätk.

1. syyslk.

2. kevätk.

2. syyslk.

Kieli-, viestintä ja orientoivat opinnot

Kasvatustieteen aineopinnot

Perusopetuksessa opettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaiset opinnot

Esi- ja alkuopetuksen sivuaineopinnot

Kasvatustieteen syventävät opinnot

Jyväskylän yliopisto
Chydenius-instituutti - Kokkolan yliopistokeskus
Opettajankoulutus
PL 567
67701 KOKKOLA

Puh. (06) 8294 111
Fax (06) 8294 202

<http://www.chydenius.fi>